

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS
2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

TURINYS

PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA FINANSINĖS ATASKAITOS	3-6
BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	7
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA	8
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	9
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	10
AIŠKINAMASIS RAŠTAS:	
BENDROJI INFORMACIJA	11
APSKAITOS PRINCIPAI	13
TIKROJI FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ	31
FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS	33
KAPITALO PAKANKAMUMAS	51
KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	53

UAB „Ernst & Young Baltic“
Aukštaičių g. 7
LT-11341 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Ernst & Young Baltic UAB
Aukštaičių St. 7
LT-11341 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos centrinės kredito unijos nariams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome Lietuvos centrinės kredito unijos (toliau - Bendrovė), jos narių kredito unijų ir Bendrovės administruojamo stabilizacijos fondo (toliau - Grupė) specialios paskirties jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų (toliau - finansinės ataskaitos), kurias sudaro 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita ir tą dieną pasibaigusiu metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, toliau pateiktos Grupės finansinės ataskaitos yra visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parengtos pagal apskaitos principus, pateikiamus finansinių ataskaitų 2 pastaboje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Dalyko pabrėžimas - finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atkreipiame dėmesį į finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2 pastabą, kurioje atskleidžiamas finansinių ataskaitų parengimo pagrindas. Šios finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo reikalavimą ir Grupės apskaitos politiką. Dėl šios priežasties šios finansinės ataskaitos gali būti netinkamos kitais tikslais. Dėl šio dalyko mūsų nuomonė nėra sąlyginė.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareiškiant dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas

Kaip aprašyta Finansinės rizikos valdymo pastabos dalyje *Kredito rizika*, Grupės paskolų ir gautinų sumų likutis iš klientų 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 510.354 tūkst. eurų, o susijęs vertės sumažėjimas buvo 9.041 tūkst. eurų. Grupės vertės sumažėjimo apskaitos politika finansinėse ataskaitose yra pateikta apskaitos principų pastabos skyriuje *Finansinio turto vertės sumažėjimas*. Taip pat atkreipiamas dėmesys į šioje srityje priimtų sprendimų ir įvertinimų, nurodytų apskaitos principų skyriaus *Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai* dalyje (a) *Finansinio turto vertės sumažėjimas*, naudojimą rengiant atskleidimus finansinėse ataskaitose.

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas yra subjektyvi sritis dėl vadovybės vertinimo nustatant tikėtinus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie priklauso nuo pasirinkto metodo ir modelio, taikomų reikšmingų prielaidų ir neapibrėžtumo įvertinimo.

Vadovybės taikomos reikšmingos prielaidos, kuriomis nustatomas paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo lygis, apima tinkamo metodo ir modelio pasirinkimą, reikšmingo kredito rizikos padidėjimo įvykių nustatymą, prognozuojamos ateities informacijos skirtingiems tikimybėmis paremtiems scenarijams vertinimą, klientų, kurių paskolos laikomos nuvertėjusiomis, įvertinimą, susijusio įkeisto turto tinkamą vertinimą ir su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių tikėtinų ateities pinigų srautų įvertinimą.

Šis dalykas yra laikomas pagrindiniu audito dalyku dėl reikšmingo paskolų ir gautinų sumų iš klientų likučio bei su paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimu susijusio neapibrėžtumo.

Mes, be kitų audito procedūrų, įgijome supratimą (įskaitant supratimą apie naudotas prielaidas, metodus ir modelius) ir atlikome vidaus kontrolės sistemos, susijusios su paskolų bei gautinų sumų iš Grupės klientų individualiai ir bendrai vertinamų tikėtinų vertės sumažėjimo nuostolių nustatymo procesu, veiksmingumo testavimą.

Mes įtraukėme savo vidinį rizikos vertinimo ekspertą padėti mums įvertinti, ar esama paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimo įvertinimo politika atitinka apskaitos politiką, pateiktą finansinių ataskaitų 2 pastaboje.

Individualiai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes atrankos būdu atrinktomis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitytoms paskoloms ir gautinoms sumoms įvertinome, ar kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar kredito nuostoliai, tikėtina, atsiras per artimiausius 12 mėn. ar per paskolos galiojimo laikotarpį, atitinka taikomą apskaitos politiką. Atsirinktomis paskoloms ir gautinoms sumoms mes taip pat atlikome vadovybės prognozuojamų ateities pinigų srautų, įkeisto turto vertės, klientų įsipareigojimų nevykdymo atveju tikėtiną skolos susigrąžinimo ir kitų grąžinimo šaltinių vertinimą.

Bendrai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes įtraukėme savo vidinį rizikos vertinimo ekspertą padėti mums įvertinti naudojamo modelio atitiktį apskaitos politikos reikalavimams bei pagrindines modelio įvestis (įsipareigojimų nevykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų nevykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) peržiūrint pasirinktą tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimą. Mes įvertinome pagrindinių modelių įvesčių (įsipareigojimų nevykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų nevykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) skaičiavimus atsitiktai imčiai sutikrinami informaciją naudotą šiuose skaičiavimuose su juos pagrindžiančiais dokumentais (pavyzdžiui, nuostolio įvykio egzistavimas, gauti mokėjimai).

Taip pat mes palyginome 2021 m. gruodžio 31 d. apskaitytas tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimo sumas išskaidytas pagal paskolos tipą bei lygį su mūsų išsikeltais lūkesčiais.

Mes vertinome prognozinę ateities informaciją, naudotą vertės sumažėjimo skaičiavime, lygindami vadovybės vertinimą su viešai prieinama patikima informacija (pvz. Lietuvos Banko).

Taip pat mes vertinome COVID - 19 įtaką reikšmingo kredito rizikos padidėjimo įvykių nustatymui, prognozuojamai ateities informacijai ir modelyje naudotoms scenarijų tikimybėms.

Galiausiai, mes įvertinome finansinėse ataskaitose pateikiamų susijusių atskleidimų pakankumą pagal apskaitos politikos reikalavimus.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal apskaitos principus, pateikiamus finansinių ataskaitų 2 pastaboje, taip pat šių apskaitos principų nustatymą ir jų tinkamumą esamomis aplinkybėmis ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Grupės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas - tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- ▶ Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klaidojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- ▶ Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- ▶ Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- ▶ Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- ▶ Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- ▶ Surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų apie bendrovių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

2021 m. balandžio 30 d. Lietuvos centrinės kredito unijos narių sprendimu buvome paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų auditą už 2021-2023 metus. Bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 7 metai Bendrovės finansinių ataskaitų auditui ir 4 metai Grupės finansinių ataskaitų auditui.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovės vadovybei ir jos audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų paslaugų nei Bendrovės finansinių ataskaitų auditas, Bendrovės ir jos narių specialios paskirties jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų auditas ir finansinių ataskaitų vertimo paslaugos.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partnerė yra Asta Štreimikienė.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Asta Štreimikienė
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000382

2022 m. balandžio 29 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	Pastabos	2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	6	27 639	23 276
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	6	(5 600)	(4 385)
Grynosios palūkanų pajamos		22 039	18 891
Paslaugų ir komisinių pajamos	7	1 376	1 254
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	7	(1 091)	(835)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)		285	419
Kitos pajamos	8	2 442	582
Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais	9	418	395
Grynasis rezultatas iš operacijų užsienio valiuta	10	15	(6)
Paskolų ir kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	11	(966)	(1 526)
Atidėjinių pokytis	12	(3)	31
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos		(12 465)	(10 492)
Materialiojo ir naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos	19	(973)	(1 005)
Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos	20	(200)	(216)
Investicinio turto nusidėvėjimo sąnaudos	21	(56)	(24)
Kitos veiklos sąnaudos	14	(5 362)	(4 111)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		5 174	2 938
Pelno mokesčio sąnaudos	13	(444)	(384)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		4 730	2 554
Kitos bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):			
Skolos vertybiniai popieriai apskaitomi tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas			
Tikrosios vertės pasikeitimas per metus		(98)	103
Tikėtinių kredito nuostolių pokytis	11	13	(1)
Perklasifikavimas į pelną (nuostolius)		(144)	(205)
Susijęs atidėtojo pelno mokestis	13	36	15
Grynosios skolos vertybinių popierių apskaitomų tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas pajamos (išlaidos)		(193)	(88)
Straipsniai, kurie vėliau negali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):			
Atlygio darbuotojams pokytis		-	(58)
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį		(193)	(146)
Bendrujų pajamų iš viso		4 537	2 408

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 66 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 66 puslapiuose, buvo pasirašytos 2022 m. balandžio 29 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	Pastabos	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Pinigai ir lėšos centriniame banke	15	48 624	38 647
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	16	9 446	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	17	491 866	414 050
iš fizinių asmenų	17	356 230	316 956
iš juridinių asmenų	17	135 636	97 094
Vertybiniai popieriai	18	87 591	90 638
apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	18	43 008	51 408
apskaitomi amortizuota savikaina	18	40 876	36 039
apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)	18	3 707	3 191
Ilgalaikis materialusis turtas	19	6 590	7 172
Naudojimo teise valdomas turtas	19	739	673
Nematerialusis turtas	20	520	482
Investicinis turtas	21	3 702	3 921
Kitas turtas	22	1 049	1 227
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		908	748
Iš viso turto		651 035	565 731
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	23	48 836	31 986
Kitų asmenų indėliai	24	542 514	483 914
fizinių asmenų indėliai	24	511 826	455 281
juridinių asmenų indėliai	24	30 688	28 633
Subordinuotos paskolos	26	3 215	2 122
Mokėtinas pelno mokesčio		314	235
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai		-	-
Atidėjiniai	25	363	359
Kiti įsipareigojimai	27	3 426	2 225
Iš viso įsipareigojimų		598 668	520 841
NUOSAVAS KAPITALAS			
Pagrindiniai pajai	29	4 359	4 365
Papildomi tvarūs pajai	29	40 752	37 580
Papildomi netvarūs pajai	29	927	1 275
Privilegiuoti pajai	29	30	30
Gražintini pajai	29	360	332
Atsargos kapitalas	29	242	242
Rezervinis kapitalas ir kiti rezervai	29	8 046	5 673
Finansinio turto perkainavimo rezervas		91	284
Praėjusių laikotarpių nepaskirstyti nuostoliai		(7 170)	(7 387)
Einamųjų metų rezultatas		4 730	2 496
Iš viso nuosavo kapitalo		52 367	44 890
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo		651 035	565 731

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 66 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 66 puslapiuose, buvo pasirašytos 2022 m. balandžio 29 d.:

Administracijos vadovas
Mindaugas Vijūnas

Vyr. buhalterė
Jurgita Kubilienė

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Pastabos	2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Įprastinė veikla			
Gautos palūkanos		27 580	24 555
Sumokėtos palūkanos		(4 814)	(3 900)
Gautos komisinių pajamos		1 376	1 254
Sumokėtos komisinių sąnaudos		(1 091)	(835)
Sumokėti atlyginimai ir socialinis draudimas		(12 465)	(10 155)
Įplaukos susijusios su nefinansinės ir kitos veiklos pajamomis		1 369	461
Kitos apmokėtos veiklos sąnaudos		(5 520)	(4 134)
Turto/ įsipareigojimų pokytis			
Suteiktų paskolų kredito unijoms (padidėjimas) sumažėjimas	16	193	142
Kitiems asmenims suteiktų paskolų (padidėjimas) sumažėjimas		(77 388)	(64 697)
Kito turto ir kito finansinio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(178)	248
Kredito unijų ir finansų institucijų indėlių padidėjimas (sumažėjimas)	23	20 725	8 598
Kitų asmenų indėlių padidėjimas (sumažėjimas)		58 600	87 297
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		1 205	(345)
Grynieji pinigų sratai iš įprastinės veiklos prieš pelno mokestį		9 592	38 489
Sumokėtas pelno mokestis		(485)	(241)
Grynieji pinigų sratai iš įprastinės veiklos		9 107	38 248
Investicinė veikla			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	19, 20	(1 290)	(1 118)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimas		545	25
Investicinio turto įsigijimas	21	(310)	-
Investicinio turto pardavimas		2 413	646
Skolos vertybinių popierių įsigijimas		(52 156)	(65 260)
Skolos vertybinių popierių išpirkimas		53 844	43 944
Nuosavybės vertybinių popierių įsigijimas		(425)	(275)
Nuosavybės vertybinių popierių išpirkimas		117	28
Grynieji pinigų sratai iš investicinės veiklos		2 738	(22 010)
Finansinė veikla			
Narių įmokėti pagrindiniai pajai		259	299
Nariams išmokėti pagrindiniai pajai		(265)	(129)
Narių įmokėti papildomi pajai		4 462	3 431
Nariams išmokėti papildomi pajai		(1 610)	(1 911)
Gautos paskolos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis	28	1 000	150 000
Gražintos paskolos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis	28	(7 000)	(144 000)
Gautos (gražintos) subordinuotos paskolos	26	1 090	2 110
Gautos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF lėšos	28	6 270	6 851
Gražintos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF lėšos	28	(4 214)	(3 938)
Nuomos mokėjimų pagrindinės sumos dalis	19	(394)	(645)
Grynieji pinigų sratai iš finansinės veiklos		(402)	12 068
Pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		11 443	28 306
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pradžioje		45 446	17 140
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pabaigoje:		56 889	45 446
Pinigai kasose ir korespondentinė sąskaita Lietuvos banke	15	48 624	38 647
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	16	8 265	6 799
Nepiniginiai sandoriai:			
Investicinio turto įsigijimas (už skolas perimtas turtas)	21	(1 074)	(399)

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 66 puslapiuose, yra neatskirama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 66 puslapiuose, buvo pasirašytos 2022 m. balandžio 29 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Pas-ta-bos	Pajinis kapitalas					Re-zervi-nis kapi-talas ir kiti rez-er-vai	At-sar-gos kapi-talas	Finan-sinio turto per-kai-navimo rez-er-vas	Nepas-kirstyta-sis pelnas (nuosto-liai)	Iš viso:
	Pa-grin-diniai pajai	Papil-domi tvarūs pajai	Papil-domi netva-rūs pa-jai	Privi-legi-juoti pajai	Grą-žintini pajai					
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	4 294	33 980	1 851	30	395	4 332	335	372	(6 232)	39 357
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	-	-	2 554	2 554
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	(88)	(58)	(146)
Bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	(88)	2 496	2 408
Narių naujų pajų įsigijimas	29 255	4 684	-	-	-	-	-	-	-	4 939
Nariams grąžinti pajai	29 (184)	(1 084)	(576)	-	(63)	-	93	-	-	(1 814)
Nepaskirstytų nuostolių dengimas	29 -	-	-	-	-	1	(186)	-	185	-
Sudaryti rezervai	29 -	-	-	-	-	1 340	-	-	(1 340)	-
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	4 365	37 580	1 275	30	332	5 673	242	284	(4 891)	44 890
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	-	-	4 730	4 730
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	(193)	-	(193)
Bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	(193)	4 730	4 537
Narių naujų pajų įsigijimas	29 259	4 462	-	-	-	-	-	-	-	4 721
Nariams grąžinti pajai	29 (265)	(1 290)	(348)	-	28	-	94	-	-	(1 781)
Nepaskirstytų nuostolių dengimas	29 -	-	-	-	-	(42)	(94)	-	136	-
Sudaryti rezervai	29 -	-	-	-	-	2 415	-	-	(2 415)	-
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	4 359	40 752	927	30	360	8 046	242	91	(2 440)	52 367

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 66 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 66 puslapiuose, buvo pasirašytos 2022 m. balandžio 29 d.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1 PASTABA. BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvos centrinė kredito unija (toliau - LCKU) buvo užregistruota LR įmonių registre 2002 m. balandžio 22 d. Lietuvos bankas 2002 m. lapkričio 28 d. išdavė LCKU licenciją Nr. 54 vykdyti visas operacijas, nurodytas tuometiniame LR Centrinės kredito unijos įstatyme. LCKU pagrindinę veiklą pradėjo vykdyti 2002 m. gruodžio 2 d. LCKU įsikūrusi adresu Savanorių pr. 363B-201, Kaunas.

Lietuvos centrinės kredito unijos grupę (toliau – Grupė), kurios specialios paskirties jungtinės (konsoliduotos) finansinės ataskaitos (toliau – finansinės ataskaitos) čia pateikiamos, sudaro LCKU, jai priklausančios kredito unijos narės ir LCKU administruojamas stabilizacijos fondas (toliau – Grupės nariai, Grupę sudarantys subjektai).

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU jungė 46 narius, iš jų: 45 kredito unijos ir Lietuvos valstybė. Per 2020 metus Skuodo bankelis, Naftininkų ir Sedos kredito unijos prisijungė prie Mažeikių kredito unijos. 2021 m. susijungimų neįvyko. 2021 m. gruodžio 31 d. Grupei priklausančios kredito unijos yra šios:

1. „Achemos“ kredito unija
2. Alytaus kredito unija
3. Anykščių kredito unija
4. Centro kredito unija
5. Druskininkų kredito unija
6. Grigiškių kredito unija
7. Grinkiškio kredito unija
8. Jurbarko kredito unija
9. Kauno kredito unija
10. Kauno regiono kredito unija
11. Kelmės kredito unija
12. Kėdainių krašto kredito unija
13. Klaipėdos kredito unija
14. Kooperatinė bendrovė ARKU kredito unija
15. Kredito unija „Delta“
16. Kredito unija „Ebitum“
17. Kredito unija „Gargždų taupa“
18. Kredito unija „Germanto lobis“
19. Kredito unija „Jonavos žemė“
20. Kredito unija „Magnus“
21. Kredito unija „Mėmelio taupomoji kasa“
22. Kredito unija „Neris“
23. Kredito unija „Prienų taupa“
24. Kredito unija „Sūduvos parama“
25. Kredito unija „Tikroji viltis“
26. Kredito unija „Vievio taupa“
27. Kretingos kredito unija
28. Mažeikių kredito unija
29. Pagėgių kredito unija
30. Pakruojo ūkininkų kredito unija
31. Palangos kredito unija
32. Panevėžio kredito unija
33. Pasvalio kredito unija
34. Plungės kredito unija
35. Radviliškio kredito unija
36. Šeimos kredito unija
37. Šilutės kredito unija
38. Širvintų kredito unija
39. Tauragės kredito unija
40. Trakų kredito unija
41. Ukmergės ūkininkų kredito unija

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- 42. Utenos kredito unija
- 43. Vilkaviškio kredito unija
- 44. Vilniaus kredito unija
- 45. Vytauto Didžiojo kredito unija

2018 m. kovo 9 d. LCKU įsteigė patronuojamąją įmonę UAB „Lirosa“ (juridinio asmens kodas 304783301). 2019 m. buvo pradėtas UAB „Lirosa“ likvidavimo procesas. 2020 m. kovo 3 d. UAB „Lirosa“ buvo išregistruota iš juridinių asmenų registro.

LCKU savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymu. LCKU - tai kooperatiniais pagrindais suorganizuota, juridinių asmenų kredito unijų ir LR Vyriausybės įsteigta ir tuometinio LR Centrinės kredito unijos įstatymo nustatyta tvarka įregistruota kredito įstaiga. LCKU veikia pajinio kapitalo pagrindu ir atlieka kredito unijų likvidumo palaikymo ir mokumo atkūrimo funkcijas, kredito unijų ir kredito unijų narių pinigų pervedimo ir mokėjimo kortelių bei internetinės bankininkystės aptarnavimo operacijas, priima indėlius bei gražintinas lėšas, teikia paskolas bei prisiima su tuo susijusią riziką ir atsakomybę. LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas.

Kiekviena Grupę sudaranti kredito unija yra kredito įstaiga, kuri tenkina savo narių ūkinius ir socialinius poreikius ir turi licenciją verstis, ir verčiasi indėlių ir kitų gražintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu, taip pat turi teisę verstis kitų Lietuvos Respublikos kreditų unijų įstatyme nustatytų finansinių paslaugų teikimu įstatyme nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę. Kredito unijos, kaip juridinio asmens, teisinė forma yra kooperatinė bendrovė. Kredito unija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos kreditų unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu bei kitais įstatymais, priežiūros institucijos priimtais teisės aktais ir savo įstatais.

Informacija apie kredito unijų narius pateikiama žemiau:

	2021 m. gruodžio 31 d.		2020 m. gruodžio 31 d.	
	Nariai	Asocijuoti nariai	Nariai	Asocijuoti nariai
Fiziniai asmenys	109 306	-	107 528	-
Juridiniai asmenys	-	5 297	-	4 770

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupėje dirbo 527 darbuotojai (2020 m. gruodžio 31 d. – 509 darbuotojai).

LCKU vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2022 m. balandžio 29 d., LCKU pajininkai privalo patvirtinti finansines ataskaitas per 4 mėn. nuo finansinių metų pabaigos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2 PASTABA. APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau yra išdėstyti pagrindiniai apskaitos principai, naudoti šių finansinių ataskaitų parengimui.

Pagrindas parengimui

Grupės jungtinės (konsoliduotosios) finansinės ataskaitos yra rengiamos, remiantis Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme nustatytu reikalavimu rengti tokias ataskaitas bei 2017 m. liepos 13 d. Lietuvos banko Valdybos nutarimu Nr. 03-116 dėl Centrinių kredito unijų jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ir priežiūros ataskaitų reikalavimų aprašo patvirtinimo. Atsižvelgiant į šiuos reikalavimus, Grupės finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal LCKU taikomą Grupės apskaitos politiką, kurios principai yra pateikiami toliau šiose finansinėse ataskaitose.

LCKU taip pat rengia atskiras finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme numatytais terminais internetinėje svetainėje www.lcku.lt.

Finansinės ataskaitos paruoštos remiantis istorinės savikainos pagrindu, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte.

Ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos EUR, kuri yra Grupės funkcinė bei pateikimo valiuta.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkstančių eurų lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

Grupės finansinių ataskaitų jungimas (konsolidavimas)

Grupės finansinių ataskaitų jungimui (konsolidavimui) naudojama to paties ataskaitinio laikotarpio Grupę sudarančių subjektų finansinė informacija (atskiros kiekvieno Grupę sudarančio nario finansinės ataskaitos).

Atskiros kredito unijos narės veiklos rezultatai į jungtines (konsoliduotąsias) finansines ataskaitas įtraukiami nuo tos dienos, kai kredito unija tampa LCKU nare. Jeigu kredito unija išstoja iš LCKU, jos rezultatai į jungtines (konsoliduotąsias) finansines ataskaitas įtraukiami iki išstojimo dienos.

Patronuojamosios įmonės (dukterinės įmonės) yra visos įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones), kurias kontroliuoja grupė. Patronuojamosios įmonės finansinė informacija visiškai konsoliduojama nuo datos, kai Grupė įgyja šios įmonės kontrolę ir nebekonsoliduojama nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Stabilizacijos fondas įtraukiamas į jungtines ataskaitas už visą ataskaitinį laikotarpį.

Jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų rengimo metu visi vienodi (pagal turinį) atskirų kredito unijų, LCKU, patronuojamosios įmonės ir stabilizacijos fondo balansiniai ir pelno (nuostolių) straipsniai yra agreguojami. Agregavus straipsnius, atliekami tarpusavio sandorių ir balansinių likučių tarp Grupės subjektų eliminavimai:

- Eliminuojama LCKU pajinio kapitalo ir kiekvienos kredito unijos investicijų į LCKU pajinį kapitalą vertė, įskaitant ir susijusių specialiuųjų atidėjinių LCKU pajams, sumas, apskaitytas atskirose kredito unijose;
- Eliminuojamos stabilizacijos fondo surinktos pajamos ir atskirų kredito unijų išlaidos, mokant įmokas į šį fondą, praėjusių laikotarpių įmokos į stabilizacijos fondą eliminuojamos per praėjusių laikotarpių nepaskirstytąjį rezultatą (t. y. iš einamojo laikotarpio rezultatų eliminuojamos tik einamojo laikotarpio įmokos į stabilizacijos fondą);
- Eliminuojamos stabilizacijos fondo išmokos ir/ ar suteiktos subordinuotos paskolos ir atitinkamai kredito unijų nuosavo kapitalo elementai ir/ ar mokėtinos paskolos;
- Eliminuojamos tarpusavio paskolos ir kitos gautinos sumos (įskaitant sukauptas palūkanas), einamosios sąskaitos ir terminuotieji indėliai (įskaitant sukauptas palūkanas), kitas turtas ir kiti įsipareigojimai, likvidumo palaikymo fondo sąskaitos;
- Eliminuojamos tarpusavio pajamų ir išlaidų sumos (palūkanų pajamos ir sąnaudos, komisiniai mokesčiai, kitos pajamos ir sąnaudos);
- Jei tam tikras straipsnis (sąskaita) naudojamas tik tarpusavio sandorių ar balansinių likučių atvaizdavimui, šios sumos eliminuojamos.

Taip pat peržiūrimi visi kiti balansiniai ir pelno (nuostolių) straipsniai, siekiant identifikuoti juose galimai apskaitytas tarpusavio sandorių ir balansinių likučių sumas, kurias reiktų eliminuoti.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Kadangi kredito unijos, atsižvelgiant į jas reglamentuojančių įstatymų reikalavimus, apskaitai taiko Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartų reikalavimus, jų finansinė informacija yra perskaičiuojama, kad atitiktų Grupės taikomus apskaitos principus, kurie toliau pateikiami šiose finansinėse ataskaitose.

Perskaičiuojant finansinę informaciją, svarbu atsižvelgti, kad perskaičiuojamos sumos atitiktų ataskaitinį laikotarpį, kuriam rengiamos finansinės ataskaitos, t. y. pelno (nuostolių) straipsniai atspindėtų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio ekonominę veiklą ar jiems priklausančius perskaičiavimo rezultatus.

Apibendrinti atliekami kredito unijų, sudarančių LCKU Grupę, finansinės informacijos perskaičiavimai (ar neperskaičiavimai) dėl atitikimo Grupės apskaitos politikai, kurios esminiai principai yra išdėstyti toliau, yra tokie:

- Grupės narių grynujų pinigų kasose straipsniai neperskaičiuojami, įvertinus, kad nėra skirtumų tarp taikomų Grupės narių ir Grupės apskaitos principų šioje srityje.
- Lėšos einamosiose sąskaitose ir terminuoti indėliai kitose kredito įstaigose neperskaičiuojami, įsitikinus, kad yra tinkamai sukauptos palūkanos taikant efektyviają palūkanų normą, tačiau vertinami tikėtini kredito nuostoliai pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“.
- Investicijos į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius perskaičiuojamos dėl:
 - o Tinkamo investicijų į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius grupavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“;
 - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą grupavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Atitinkamai daromos korekcijos perkeliant pelną (nuostolius) į perkainojimo rezervą ir / ar atliekant kitas reikalingas korekcijas. Taip pat daromos korekcijos dėl tikėtinų kredito nuostolių atvaizdavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“;
 - o Įsitikinama, kad vertybinių popierių rinkos vertė, kai jie vertinami tikrąja verte, yra nustatyta pagal Grupės apskaitos principus;
 - o Įsitikinama, kad vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina, apskaitomi pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimus;
 - o Vertybinių popierių korekcijos atliekamos pagal kiekvieną atskiro Grupės nario turimą vertybinių popierių poziciją.
- Paskolos (suteiktos ar pirktos) ir gautinos sumos perskaičiuojamos dėl:
 - o Tinkamo jų klasifikavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ (ir atitinkamai, ar teisingai vertinamos amortizuota savikaina);
 - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą klasifikavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ dėl efektyvios palūkanų normos pritaikymo;
 - o Visos Grupės tikėtini kredito nuostoliai yra vertinami pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimus.
 - o Aukščiau išvardintos paskolų portfelio korekcijos atliekamos jungtiniu (konsoliduotu), o ne atskirų Grupės narių, mastu.
- Ilgalaikis materialus ir nematerialus turtas perskaičiuojamas dėl:
 - o Nusidėvėjimui ar amortizacijai taikomų Grupės apskaitos politikos nuostatų neatitinkančių terminų ar metodo;
 - o Nustatyto, bet neapskaityto vertės sumažėjimo, jei toks būtų;
 - o Klasifikavimo – peržiūrima, ar nėra reikšmingo nuomojamo turto trečioms šalims, kuris turėtų būti klasifikuojamas kaip investicinis turtas Grupės finansinėse ataskaitose.
- Už skolas perimtas turtas perskaičiuojamas peržiūrint jo vertinimo principų tinkamumą atskirose Grupės narėse ir klasifikavimo tinkamumą, priklausomai nuo perimto turto pobūdžio ir tikslų;
- Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai iš esmės nėra perskaičiuojami, jei jie yra skaičiuojami atskiroje Grupės narėje, nebent būtų nustatyta skirtumų ar jų atsirastų, atlikus kitus perskaičiavimus. Tuo atveju, jei Grupės narys neskaičiuoja atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimų (neskaičiavimas leidžiamas pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartų nuostatas priklausomai nuo kredito unijos aktyvų dydžio), toks skaičiavimas atliekamas jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rengimo metu. Taip pat papildomai vertinamas vertės sumažėjimo poreikis Grupės narėse apskaitytam ar naujai apskaičiuotam atidėtojo pelno mokesčio turtui, priklausomai nuo jo realizavimo galimybių.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- Kito turto ir kitų įsipareigojimų perskaičiavimas atliekamas, jei nustatoma neatitikimų su Grupės apskaitos principais atskirų Grupės narių finansinėse ataskaitose (kitam turtui taip pat vertinami tikėtini kredito nuostoliai, jei atitinkamiems straipsniams jame taikomi 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimai). Bet kuriuo atveju, perskaičiavimas tokiems straipsniams neatliekamas, jei sumos yra nereikšmingos ir atitinkamai perskaičiavimo įtaka būtų nereikšminga.
- Su einamaisiais mokesčiais (iš esmės ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiu) susiję straipsniai neperskaičiuojami.
- Priimtų terminuotųjų indėlių ir einamųjų sąskaitų straipsniai neperskaičiuojami, jei įsitikinama, kad tinkamai kaupiamos palūkanos, tinkamai taikomi efektyvios palūkanų normos principai ir nėra kitų galimų neatitikimų.
- Gautų paskolų straipsniai neperskaičiuojami, jei jiems tinkamai taikoma efektyvi palūkanų norma palūkanų kaupimui (ir nėra kitų priežasčių perskaičiuoti pagal galiojančių sutarčių sąlygas).
- Sukauptų išlaidų straipsniai (įskaitant atostogų rezervą) neperskaičiuojami, tačiau siekiama įsitikinti, kad visi reikalingi sukaupti yra apskaityti.
- Nuosavo kapitalo straipsniai neperskaičiuojami, tačiau įsitikinama dėl tinkamo jų atvaizdavimo Grupės finansinėse ataskaitose.
- Palūkanų pajamų ir palūkanų išlaidų straipsniai perskaičiuojami dėl tinkamo efektyvios palūkanų normos taikymo. Perskaičiavimas atliekamas segmentuojant portfelį, jei neįmanoma įvertinti įtakos atskirai finansinei priemonei.
- Pelnas (nuostoliai) dėl vertybinių popierių perskaičiuojami pagal aukščiau minėtą skolos ir nuosavybės vertybinių popierių perskaičiavimą.
- Komisinių pajamos ir išlaidos iš esmės neperskaičiuojamos, tačiau peržiūrimos dėl tinkamo pripažinimo ir klasifikavimo pagal Grupės apskaitos principus.
- Veiklos išlaidos, kitos pajamos ir išlaidos iš esmės neperskaičiuojamos, nebent toks poreikis nustatomas atskirų kredito unijų atveju, ar atsiranda atlikus kitų straipsnių perskaičiavimus.
- Visos pajamų rūšys papildomai vertinamos, ar nereikia atlikti papildomų reikšmingų korekcijų dėl TFAS 15 „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimų pritaikymo.
- Papildomai perskaičiuojamos Grupės narių nuomos išlaidos, Grupės ataskaitose atitinkamai pripažįstant naudojimo teise valdomą turtą ir susijusius įsipareigojimus (taip pat palūkanų išlaidas ir nusidėvėjimą).

Rengiant jungtines (konsoliduotąsias) Grupės finansines ataskaitas taip pat papildomai atliekami reikšmingi apskaitiniai vertinimai Grupės mastu pagal Grupės apskaitos politiką, siekiant, kad jie būtų tinkamai apskaityti ir atskleisti Grupės finansinėse ataskaitose.

Perskaičiavimai neatliekami, jei sumos yra nereikšmingos Grupės finansinių ataskaitų mastu, ar numanoma perskaičiavimo įtaka nebūtų reikšminga (reikšmingai neiškreiptų Grupės finansinių ataskaitų). Perskaičiavimai neatliekami straipsniams, kurie eliminuojami jungimo (konsolidavimo) metu (ir todėl bet kuriuo atveju neturėtų įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms).

Be aukščiau paminėtų perskaičiavimų, jungiant finansines ataskaitas, atliekami papildomi jungimo (konsolidavimo) įrašai, susiję su Grupės finansinių ataskaitų rengimu pagal Grupės apskaitos politiką (susiję ne su atskirų Grupės narių pateiktos finansinės informacijos perskaičiavimais, tačiau Grupės mastu atliekamais dvejybiniais įrašais ar reikšmingais apskaitiniais vertinimais pagal Grupės apskaitos politiką).

Sujungus visus panašius pagal turinį ir pobūdį Grupės narių turto, įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo straipsnius, panašias Grupės narių pajamų ir išlaidų sumas, atlikus įrašus konsolidavimo dokumente dėl tarpusavio sandorių ir balansinių likučių eliminavimo, Grupės narių finansinės informacijos perskaičiavimo ir kitų konsolidavimo įrašų Grupės mastu, sudaromos atitinkamai Grupės finansinės padėties ir bendrųjų pajamų ataskaitos. Atlikus anksčiau aprašytus veiksmus taip pat analogiškai sudaromos jungtinės (konsoliduotosios) pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

Sandoriai užsienio valiuta apskaityti pagal oficialius valiutų kursus, galiojančius keitimo dieną: pelnas ir nuostoliai, atsiradę įvykdžius šias operacijas bei perskaičius užsienio valiuta įvertintus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius vietine valiuta, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Metų pabaigoje likučiai užsienio valiuta perkainojami metų pabaigoje galiojusi kursu.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Efektvios palūkanų normos metodo taikymas

Palūkanų pajamos ir sąnaudos pripažįstamos, taikant efektyvios palūkanų normos (EPN) metodą. Efektyvi palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinio instrumento galiojimo laikotarpį arba trumpesnį periodą (iki kito perkainavimo) iki finansinio turto arba įsipareigojimų apskaitinės vertės. EPN (ir amortizuota turto savikaina) apskaičiuojama atsižvelgiant į tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji EPN, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis.

Jei tikėtini finansinio turto pinigų srautai yra peržiūrimi dėl kitų priežasčių nei pasikeitusi kredito rizika, apskaitomas teigiamas arba neigiamas turto apskaitinės vertės pokytis bendrųjų pajamų ataskaitoje, padidinant ar sumažinant kitas pajamas.

Palūkanų ir panašios pajamos ir sąnaudos

Grupė apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama finansinio turto EPN, išskyrus Grupės nuvertėjusį turtą, bendrajai balansinei vertei.

Grupės atveju, kai finansinis turtas tampa nuvertėjęs ir todėl yra laikomas 3 lygio (paaiškinta toliau) finansiniu turtu, Grupė apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama EPN grynajai amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertei. Jeigu finansinis turtas vėl tampa veiksnus ir nebėra nuvertėjęs, Grupė grįžta prie palūkanų pajamų skaičiavimo nuo bendrosios balansinės vertės.

Nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniam turtui (angl. Purchased or Originated Credit Impaired, toliau - *POCI*) Grupė skaičiuoja palūkanų pajamas, apskaičiuodama dėl kredito pakoreguotą efektyvią palūkanų normą ir taikydama šią normą amortizuotai finansinio turto savikainai. Dėl kredito pakoreguota efektyvi palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri pradinio pripažinimo momentu diskontuoja tikėtinus grynuosius pinigų srautus (įskaitant tikėtinus kredito nuostolius) iki tokio turto amortizuotos savikainos.

Neigiamas pajamingumas

Neigiamos palūkanos už finansinį turtą pripažįstamos palūkanų sąnaudomis, o neigiamos palūkanos už finansinius įsipareigojimus – palūkanų pajamomis.

Komisinių mokesčių pajamos ir sąnaudos

Komisinių mokesčių pajamos iš operacijų yra pripažįstamos, kai atliekama susijusi operacija, išskyrus komisinius, kurie yra efektyvios palūkanų normos sudedamoji dalis. Komisinių mokesčių sąnaudos yra pripažįstamos, kai patiriamos.

Kitos pajamos pagal sutartis su klientais

Pajamos yra pripažįstamos suma, atspindinčia atlygį, kurį ūkio subjektas tikisi gauti už klientui parduotas prekes ar suteiktas paslaugas.

Grupė vertina ir priima sprendimus, atsižvelgdami į visus svarbius faktus ir aplinkybes.

Pajamos pagal sutartis su klientais

Grupė kitoms finansų įstaigoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas – daugiausia IT palaikymo ir kitas paslaugas.

Pajamos pagal sutartis su klientais pripažįstamos, kai paslaugų kontrolė pereina klientui, ta suma, kurią Grupė tikisi gauti mainais už paslaugas. Grupė nustatė, kad kontroliuoja paslaugas prieš jas perduodama klientui, todėl Grupė veikia kaip pagrindinė pajamų sandorio šalis.

Grupė teikia savo paslaugas arba atskirai, arba kartu apjungdama į bendrą paketą. Kompleksinių paslaugų sutartys susideda iš kelių veiklos įsipareigojimų, nes pažadai suteikti kiekvieną paslaugą gali būti atskiri bei atskirai identifikuojami. Atitinkamai, Grupė paskirsto sandorio kainą, remdamasi santykinėmis atskirų paslaugų pardavimo kainomis.

Grupė svarsto, ar sutartyje yra kitų pažadų, kurie yra atskiri veiklos įsipareigojimai, ir kuriems turi būti priskirta tam tikra sandorio kainos dalis (pvz. suteiktos garantijos).

Be to, vadovybė atsižvelgia į kitų dalykų poveikį pajamų pripažinimui, tokių kaip reikšmingų finansavimo komponentų buvimas, apmokėjimą negrynaisiais pinigais ir klientui mokėtinas sumas.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Sandorio kaina priskirtina dar neįvykdytam veiklos įsipareigojimui nėra atskleista šiose finansinėse ataskaitose, nes Grupė turi teisę į atlygį iš kliento tokiai sumai, kuri teisingai atitinka klientui suteiktų paslaugų vertę iki balanso datos.

Sutarties turtas – sukauptos pajamos

Sutarties turtas yra teisė į atlygį mainais už paslaugas, kurios buvo perduotos klientui.

Jei Grupė suteikia paslaugas klientui prieš jam sumokant ar prieš mokėjimo terminą, turtas pagal sutartį yra apskaitomas ta suma, kuri yra lygi uždirbtam sąlyginiam atlygiui.

Kitos gautinos sumos

Kitos gautinos sumos atspindi Grupės teisę į uždirbtą atlygį, kuri yra besąlyginė (t. y. atlygis, be jokių išimčių, turi būti sumokamas po sutarto termino).

Sutarties įsipareigojimas – gauti išankstiniai apmokėjimai

Sutarties įsipareigojimas yra pareiga suteikti paslaugas klientui, už kurias jau buvo gautas atlygis (arba atlygio suma yra gautina). Jei klientas sumoka prieš Grupei suteikiant paslaugas, įsipareigojimas pagal sutartį pripažįstamas, kai apmokėjimas yra gautas. Įsipareigojimai pagal sutartį yra pripažįstami pajamomis, kai Grupė įvykdo sutartines prievolės.

Sutarties su klientu sudarymo arba sutarties įvykdymo išlaidos

Grupės patirtoms išlaidoms, kurios tenkina kapitalizavimo kriterijus, taikomos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos taisyklės. Kitos išlaidos yra pripažįstamos einamojo laikotarpio sąnaudomis, nes nesitikima, kad bus susigrąžintos.

Pelno mokesčiai

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu Grupės nariams taikomas 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms taikomas standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. Mokesstiniai veiklos nuostoliai gali būti perkeltami į ateinančius laikotarpius neribotą laikotarpį, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos atvejus, kai vienetas veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti perkeltami neribotą laikotarpį. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltamų atskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos, jei taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Atidėtas pelno mokesčiai apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesstinės bazės pagrindo ir jų apskaitinės vertės finansinių atskaitų sudarymo tikslais. Atidėtas pelno mokesčiai yra paskaičiuojamas naudojant mokesčio tarifus ir panaudojimo proc., galiojančius ar patvirtintus finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną ir kuriuos tikimasi taikyti atidėto pelno mokesčio turto realizavimo ar atidėtų mokesčių įsipareigojimų įvykdymo laikotarpiu.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 20 proc. padidintas pelno mokesčiai taikomas apmokestinamam pelnui, viršijančiam 2 mln. EUR ribą. Atsižvelgiant į atskirų Grupės narių uždirbama pelną, Grupės subjektams ir toliau bus taikomas 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifas kaip tai apibrėžiama Pelno mokesčio įstatyme. Atitinkamai Grupės atidėtas pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimas apskaičiuojami taikant 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl finansinio turto perkainavimo bei sukaupytų sąnaudų. Tarifai, galiojantys ar patvirtinti finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną yra naudojami atidėto pelno mokesčio paskaičiavimui. Tačiau atidėtas pelno mokesčiai nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo ne dėl verslo sujungimo metu ir jeigu operacijos atlikimo metu neįtakoja nei apskaitos, nei apmokestinamojo pelno ar nuostolių.

Kai apskaičiuojamas bendras atidėtųjų mokesčių turtinis likutis, jis pripažįstamas finansinėse ataskaitose tik ta dalimi, kurio realizavimas, vadovybės nuomone, yra tikėtinas.

Atidėtų mokesčių turtas, tenkantis vertybinių popierių, atskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, perkainavimui, taip pat yra apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima sumas, kurių galiojimo trukmė yra trumpesnė nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo dienos. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai bei korespondentinės sąskaitos Lietuvos banke ir komerciniuose bankuose.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

Pirminio pripažinimo momentas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai, išskyrus paskolas ir gautinas sumas iš klientų ir įsipareigojimus klientams, iš pradžių pripažįstami atsiskaitymo dieną. Paskolos ir gautinos sumos iš klientų pripažįstami, kai lėšos pervedamos į klientų sąskaitas. Įsipareigojimai klientams pripažįstami, kai lėšos pervedamos Grupei.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinio turto priskyrimas atitinkamai grupei pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir verslo modelio, apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrus kitas gautinas sumas, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Grupė pirminio pripažinimo metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną ar nuostolius, sandorio išlaidas. Kitos gautinos sumos, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinamos pagal 15 TFAS nustatytą sandorio kainą.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (angl. Solely Payment of Principal and Interest, toliau - *SPPI*) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Finansinio turto valdymo modelis nurodo kaip valdomas finansinis turtas, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus. Detaliau apie verslo modelį ir SPPI testą paaiškinta toliau.

Finansinio turto ir įsipareigojimų grupės

Grupė visą savo finansinį turtą grupuoja, vadovaudamasi verslo valdymo modeliu ir turto sutartinėmis sąlygomis, įvertinamą:

- amortizuota savikaina;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Grupė klasifikuoja ir vertina išvestines finansines priemones ir investicijas į kolektyvinio investavimo subjektus tikrąja verte per pelną arba nuostolius. Grupė gali priskirti ir kitas finansines priemones prie vertinamų tikrąja verte per pelną arba nuostolius, jei taip iš esmės sumažinami vertinimo ar pripažinimo neatitikimai (kitais vadinami apskaitos neatitikimais).

Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus paskolų įsipareigojimus ir finansines garantijas, yra vertinami amortizuota savikaina arba tikrąja verte per pelną arba nuostolius, kai jie yra išvestinės finansinės priemonės arba laikomi prekybai, arba yra priskirti vertinamiems tikrąja verte.

Gautinos sumos iš kredito įstaigų, suteiktos paskolos ir gautinos sumos iš kitų klientų, finansinės investicijos vertinamos amortizuota savikaina

Grupė vertina paskolas ir gautinas sumas iš kredito įstaigų, paskolas ir gautinas sumas iš kitų klientų ir kitas finansines investicijas amortizuota savikaina, tik jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo valdymo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti tik pinigų srautai, kurie yra pagrindinės sumos ir pagrindinės neįvykdytos sumos palūkanų mokėjimai.

Verslo valdymo modelio įvertinimas

Grupė nustato savo verslo modelį tokiu lygiu, kuris geriausiai atspindi tai, kaip ji valdo finansinio turto grupes, siekdama savo verslo tikslų. Grupės verslo modelis nėra vertinamas pagal atskirus instrumentus, bet aukštesniu, t. y. agreguotu portfelių lygmeniu ir yra pagrįstas tokiais veiksniais kaip:

a) kaip vertinami verslo valdymo modelio rezultatai ir pagal jį laikomas finansinis turtas, kaip apie juos pranešama vadovybei;

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- b) rizika, turinti įtakos verslo modelio rezultatams (ir pagal tą verslo modelį laikomam finansiniam turtui), pirmiausia, kaip ta rizika valdoma; ir
- c) kaip atlyginama verslo valdytojams (pvz., kuo – valdomo turto tikrąja verte ar surinktais sutartyje numatytais pinigų srautais – grindžiamas atlyginimas);
- d) tikėtinas pardavimų dažnumas, vertė ir laikas taip pat yra svarbūs vertinimo aspektai.

Verslo valdymo modelio vertinimas grindžiamas pagrįstai tikėtiniais scenarijais, neatsižvelgiant į „blogiausio atvejo“ ar „streso atvejo“ scenarijus. Jei pinigų srautai po pirminio pripažinimo yra realizuojami kitaip nei Grupės pradiniai lūkesčiai, Grupė nekeičia likusio finansinio turto tame verslo modelyje klasifikavimo, bet atsižvelgia į tokią informaciją vertindama naujai suteiktą ar naujai įsigytą finansinį turtą.

SPPI testas

Antruju savo grupavimo proceso etapu Grupė įvertina finansinio turto sutartines sąlygas, kad nustatytų, ar jie atitinka SPPI testą. Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Pagrindinė suma yra finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Palūkanas sudaro atlygis už pinigų laiko vertę, su pagrindine nepadengtąja suma susijusią kredito riziką tam tikru laikotarpiu ir už kitą pagrindinę skolinimo riziką ir sąnaudas, taip pat pelno maržą.

Dėl sutartinių sąlygų, kuriomis prisiimama didesnė nei *de minimis* rizika arba dėl kurių atsiranda sutartinių pinigų srautų, nesusijusių su pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimais, finansinis turtas turi būti vertinamas tikrąja verte per pelną arba nuostolius.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikrąja verte. Tikrosios vertės nustatomos remiantis rinkoje stebimais duomenimis ir taikant vertinimo modelius. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė yra neigiama.

Grupė apskaito išvestines finansines priemones, jas atskirdama nuo pagrindinės sutarties, įterptas į finansinius įsipareigojimus ir nefinansines pagrindines sutartis. Finansinis turtas, neišskiriant įterptinės išvestinės finansinės priemonės, klasifikuojamas pagal verslo valdymo modelio ir SPPI vertinimą kaip nurodyta aukščiau.

Tam tikros išvestinės priemonės (finansiniai įsipareigojimai), įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ir/ ar viršutinės ribos nustatymo galimybė gaunant ar suteikiant paskolą, yra laikomos atskiromis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šios įterptosios išvestinės finansinės priemonės apskaitomos atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas gautos paskolos likutis ir ji tampa paskolos apskaičiuotosios palūkanų normos dalimi, įterptoji išvestinė priemonė finansinių ataskaitų dieną apskaitoma atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupė neturėjo išvestinių finansinių priemonių.

Skolos finansinės priemonės, apskaitomos tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas

Grupė taiko turto grupę pagal 9 TFAS - skolos finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per kitas bendrąsias pajamas, kai tenkinamos abi šios sąlygos:

- priemonė laikoma pagal verslo modelį, kurio tikslas yra pasiekiamas, tiek renkant sutartinius pinigų srautus, tiek ir parduodant finansinį turtą;
- finansinio turto sutartinės sąlygos atitinka SPPI testą.

Vėliau finansiniai instrumentai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, yra vertinami tikrąja verte, o pelnas ar nuostoliai atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Palūkanų pajamos ir pelnas (nuostoliai) iš valiutos kurso pasikeitimo pripažįstami per pelną (nuostolius) taip pat, kaip ir finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, atveju. Skolos priemonių, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, tikėtinų kredito nuostolių vertinimo principai pateikiami toliau. Kai Grupė turi daugiau negu vieną investiciją į tą patį vertybinį popierių, laikoma, kad pirmiau realizuojama anksčiau įsigyta investicija.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nutraukus šių skolos priemonių pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai anksčiau pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, perklasifikuojami į pelną (nuostolius).

Finansiniai įsipareigojimai

Skolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, kurią sudaro grynoji gautų lėšų suma, atskaičiavus sandoriui sudaryti patirtas sąnaudas. Vėliau skolintos lėšos apskaitomos amortizuota savikaina, kuri skaičiuojama atsižvelgiant į visas nuolaidas ar premijas, ir sąnaudas, kurios yra sudėtinė efektyvios palūkanų normos dalis. Skolintos lėšos pripažįstamos atsiskaitymo momentu.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai šioje kategorijoje yra tie, kurie nėra skirti prekybai ir buvo vadovybės priskirti apskaityti per pelną ar nuostolius pirminio pripažinimo metu arba privalomai vertinami tikrąja verte pagal 9 TFAS. Vadovybė gali priskirti priemonę į apskaitomą per pelną ar nuostolius pradinio pripažinimo metu tik, kai įvykdomas vienas iš toliau nurodytų kriterijų. Toks priskyrimas nustatomas atskirų instrumentų lygmeniu:

- priskyrimas pašalina arba žymiai sumažina vertinimo ar pripažinimo neatitikimą, kuris kitu atveju atsirastų vertinant turtą ar įsipareigojimus arba pripažįstant jų pelną ar nuostolius kitu būdu;

arba

- įsipareigojimai yra finansinių įsipareigojimų grupės, kurie yra valdomi ir jų rezultatai vertinami tikrąja verte, remiantis dokumentais pagrįsta rizikos valdymo ar investavimo strategija;

arba

- įsipareigojimai, kuriuose yra vienas ar daugiau įterptųjų išvestinių finansinių priemonių, išskyrus atvejus, kai jie iš esmės nekeičia pinigų srautų, kylančių iš sutartinių įsipareigojimų, arba be gilesnės analizės tampa aišku, kad panašios priemonės atveju įterptinės išvestinės finansinės priemonės (priemonių) atskyrimas nuo pagrindinės sutarties yra negalimas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai vertinami tikrąja verte per pelną ar nuostolius apskaitomi finansinės padėties ataskaitoje tikrąja verte. Tikrosios vertės pokyčiai apskaitomi pelne (nuostoliuose), išskyrus įsipareigojimų, priskirtų vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pokyčius dėl pasikeitusios Grupės kredito rizikos. Tokie pokyčiai apskaitomi per kitas bendrąsias pajamas ir vėliau nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolius. Palūkanos, uždirbtos ar patiriamos dėl priemonių priskirtų vertinti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra kaupiamos ir pripažįstamos atitinkamai palūkanų pajamomis arba palūkanų sąnaudomis, taikant efektyviają palūkanų normą ir atsižvelgiant į visas nuolaidas/ premijas ir 9 TFAS reikalavimus tenkinančias sandorio išlaidas, kurios yra neatsiejama priemonės dalis. Palūkanos, gautos už turtą, kurį privaloma vertinti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos taikant sutartines palūkanas. Dividendų pajamos iš nuosavybės priemonių, vertinamų tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos pajamose, kai įgyjama teisė į dividendus.

Garantijos ir kreditavimo įsipareigojimai

Grupė suteikia garantijas ir kreditavimo įsipareigojimus.

Garantija yra LCKU ar grupės narės kredito unijos išduotas garantinis raštas, kuriuo ji vienašališkai įsipareigoja sumokėti garantijos gavėjui nurodytą sumą, jei asmuo, už kurį garantavo, neįvykdys ar netinkamai įvykdys prievolę garantijos gavėjui. Tokios garantijų sutartys patenka į tikėtinų nuostolių reikalavimo sritį.

Pajamos už suteiktas garantijas yra pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip paslaugų ir komisinių pajamos.

Kreditavimo įsipareigojimai yra įsipareigojimai, pagal kuriuos Grupė privalo suteikti klientui paskolą iš anksto nustatytais sąlygomis.

Garantijų ir kreditavimo įsipareigojimų nominali sutartinė vertė, kai garantija ar paskola, dėl kurios buvo susitarta suteikti, atitinka rinkos sąlygas, nėra įtraukiama į finansinės padėties ataskaitą.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų perklasifikavimas

Grupė neperklasifikuoja finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų po jų pirminio pripažinimo, išskyrus išskirtines aplinkybes, kuriomis Grupė įsigyja, realizuoja ar nutraukia tam tikrą verslo dalį. Finansiniai įsipareigojimai niekada neperklasifikuojami.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

a) Pripažinimo nutraukimas dėl esminio sąlygų pakeitimo

Grupė nutraukia finansinio turto, pvz., klientui suteiktos paskolos, pripažinimą, kai sąlygos buvo persvarstytos tiek, kad ji iš esmės tampa nauja paskola, o skirtumas pripažįstamas pripažinimo nutraukimo pelnu ar nuostoliu tai daliai, kuriai nebuvo apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Naujai pripažintos paskolos klasifikuojamos kaip 1 lygio (paaiškinama toliau) paskolos tikėtinų kredito nuostolių vertinimo tikslais, nebent naujoji paskola būtų laikoma suteiktu dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniu turtu (POC).

Vertindama, ar nutraukti suteiktos paskolos pripažinimą, be kita ko, Grupė svarsto šiuos veiksnius:

- paskolos valiutos pasikeitimas;
- nuosavybės požymių atsiradimas;
- sandorio šalies pasikeitimas;
- ar pakeitimas yra toks, kad priemonė nebeatitiktų SPPI testo kriterijų.

Jei dėl pakeitimo reikšmingai nepasikeičia pinigų srautai, toks pakeitimas nereiškia turto pripažinimo nutraukimo. Remiantis pinigų srautų, diskontuotų pagal pradinę EPN, pasikeitimu, Grupė apskaito pakeitimo pelną ar nuostolius iki sumos, kuriai nėra apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Pinigų srautas iš POCI turto pripažinimo nutraukimo apskaitomas pagrindinės veiklos pinigų srautuose.

b) Pripažinimo nutraukimas dėl kitų priežasčių nei esminis sąlygų pakeitimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas (t. y. jis yra pašalinamas iš Grupės finansinės padėties ataskaitos), kai:

- baigiasi sutartyje numatytų teisių į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- Grupė perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautus; arba prisiima prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį ir:
 - a) Grupė perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą; arba
 - b) Grupė nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio finansinio turto kontrolę.

Kai Grupė perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautą arba sudaro perleidimo sutartį su trečiaja šalimi, yra vertinama, ar ir kokia apimtimi, Grupė išlaiko su šio finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą. Kai Grupė nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra ir toliau pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė yra vis dar susijusi. Šiuo atveju Grupė taip pat pripažįsta susijusį įsipareigojimą. Perleistas turtas ir su juo susijęs įsipareigojimas yra vertinami remiantis teisėmis ir įsipareigojimais, kuriuos Grupė išlaikė.

Kai su Grupe susijęs perduotas turtas tampa garantija, toliau kontroliuojama dalis vertinama mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei gali tekti sumokėti (garantijos suma). Pelnas (nuostoliai) iš finansinio turto pardavimo yra apskaitomas kaip kitos pajamos.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Tikėtinų kredito nuostolių (arba TKN) vertinimo principų apžvalga

Grupė vertina ir apskaito visų paskolų ir kitų skolos finansinių priemonių, įskaitant kreditavimo įsipareigojimus, kurios nėra vertinamos tikrąja verte per pelną ar nuostolius, tikėtinus kredito nuostolius (toliau – finansinės priemonės). Pagal 9 TFAS tikėtini kredito nuostoliai nėra vertinami nuosavybės priemonėmis. Tikėtini kredito nuostoliai kreditavimo įsipareigojimams ir garantijoms yra apskaitomi kaip atidėjiniai.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Tikėtinų kredito nuostolių metodas yra pagrįstas kreditų nuostoliais, kurių tikimasi, kad atsiras per visą turto galiojimo laiką (tikėtinus kredito nuostolius turto galiojimo laikotarpiu), išskyrus atvejus, kai nuo finansinio turto pripažinimo momento kredito rizika nėra padidėjusi ir tokiu atveju vertinami 12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai.

12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai yra viso galiojimo laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių dalis, kuri atspindi tikėtinus kredito nuostolius, kurie atsiranda dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, susijusių su finansine priemone ir kurie yra galimi per 12 mėnesių nuo ataskaitinės datos.

Tiek 12 mėnesių, tiek ir galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai yra skaičiuojami individualiai arba kolektyviai, priklausomai nuo finansinių priemonių portfelio pobūdžio. Kolektyviniu pagrindu vertinamo finansinio turto grupavimo principai paaiškinti toliau.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinama, ar finansinės priemonės kredito rizika nuo pradinio pripažinimo reikšmingai padidėjo, atsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo rizikos pasikeitimą per likusį finansinės priemonės laikotarpį. Šio proceso metu Grupė savo paskolas suskirsto į 1 lygio, 2 lygio ir 3 lygio paskolas ir nusipirkta ar suteikta dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinį turtą (POCI), kaip aprašyta žemiau:

- 1 lygis: Kai paskolos pirmą kartą pripažįstamos, Grupė pripažįsta 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. 1 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir atitinkamai jos buvo perklasifikuotos iš 2 lygio.
- 2 lygis: Kai paskolos kredito rizika po pradinio pripažinimo momento reikšmingai padidėjo, Grupė prisipažįsta paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. 2 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir paskola buvo perklasifikuota iš 3 lygio.
- 3 lygis: paskolos, kurios laikomos nuvertėjusiomis paskolomis. Grupė prisipažįsta galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius.
- POCI: įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas yra finansinis turtas, kuris yra nuvertėjęs pradinio pripažinimo metu. POCI turtas yra apskaitomas tikrąja verte pirminio pripažinimo metu ir palūkanų pajamos vėliau pripažįstamos pagal kredito pakoreguotą efektyviąją palūkanų normą. Tikėtini kredito nuostoliai yra apskaitomi tik tiek, kiek pasikeičia tikėtini kredito nuostoliai po pirminio pripažinimo. POCI pozicijos šiame finansinių ataskaitų rinkinyje atvaizduotos kartu su 3 rizikos lygio paskolomis.

Finansinio turto, dėl kurio Grupė neturi pagrįstų lūkesčių atgauti visą turtą ar jo dalį, bendroji dalis yra sumažinama. Tai yra laikoma finansinio turto (daliniu) pripažinimo nutraukimu.

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas

Grupė apskaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius, remdamasi tikimybėmis įvertintais scenarijais, kad būtų galima įvertinti numatomus grynuosius pinigų srautų trūkumus, diskontuotus apytiksle EPN. Pinigų srautų trūkumas yra skirtumas tarp pinigų srautų, kurie turėtų būti sumokėti Grupei pagal sutartį, ir pinigų srautus, kuriuos Grupė tikisi gauti.

Pagrindiniai naudojami elementai, skaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, yra šie:

- PD (angl. *probability of default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė.
- EAD (angl. *exposure at default*) - skolinimo pozicijos dydis įsipareigojimų neįvykdymo momentu (pagrindinė kredito dalis ir sukauptos palūkanos).
- LGD (angl. *loss given default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo sąlygotas nuostolis, apskaičiuotas Grupės istoriniais 2009-2018 metų duomenimis. Jis pagrįstas sutartinių pinigų srautų skirtumu nuo to, kiek skolintojas tikisi gauti, įskaitant bet kokio užstato realizavimą.

Apskaičiuodama 2021 m. tikėtinus kredito nuostolius ir atsižvelgdama į galimą COVID-19 įtaką, LCKU atsižvelgė į tris scenarijus:

- ekonominio nuosmukio scenarijus (pesimistinis) – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metu naudotas prielaidas;
- labiausiai tikėtinas scenarijus – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias pagrindines ekonomines prognozes;
- optimistinis scenarijus – daroma prielaida, kad teigiami makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias palankiausias ekonomines prognozes.

Atnaujinamojo kredito priemonės, maksimalus laikotarpis, kuriuo nustatomi kredito nuostoliai, yra finansinės priemonės sutartinis (galiojimo) laikotarpis, nebent LCKU turi teisėtą teisę jį atgauti anksčiau.

PD ir LGD parametrai bei TKN apskaičiavimas priklauso nuo paskolos rizikos lygio:

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- 1 rizikos lygyje esančioms paskoloms formuojamas 12-os mėnesių trukmės TKN - galiojimo laikotarpio TKN dalis, kuri susidaro dėl nuostolio įvykių, galimai įvyksiančių per artimiausius 12 mėnesių nuo vertinimo datos.
- 2 ir 3 rizikos lygyje esančioms paskoloms formuojamas viso paskolos galiojimo laikotarpio TKN – TKN dydis, kuris susidaro dėl visų galimų nuostolio įvykių per visą skolinimo pozicijos galiojimo laikotarpį.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ir atstatymo yra apskaitomi ir atskleidžiami atskirai nuo pakeitimo pelno ar nuostolių, kurie yra apskaitomi kaip finansinio turto bendrosios balansinės vertės koregavimas. Skaičiuojant 2021 m. TKN, buvo įvertinta COVID-19 situacijos įtaka LCKU paskolų portfeliui. Rizikos lygio nustatymo ir TKN apskaičiavimo kontekste konservatyviai buvo įvertinti tiek fizinių, tiek juridinių asmenų segmentai, kuriuos labiausiai neigiamai paveikė COVID-19.

2021 m. pabaigoje, vis dar egzistavo neapibrėžtumas dėl tolimesnio COVID-19 pandemijos vystymosi ir galimos įtakos atskiriems sektoriams, todėl egzistuoja tikimybė, kad faktiniai rezultatai gali skirtis nuo atliktų įvertinimų, tačiau COVID-19 įtaka buvo įvertinta tiek vertinant konkrečių pozicijų riziką, tiek naudojant atitinkamus parametrus formuojant TKN. Kaip 2 rizikos lygis buvo įvertinti fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kurių veiklą labiausiai neigiamai paveikė COVID-19, skolininkai, kurie kreipėsi dėl atidėjimų bei kuriems buvo pritaikyti moratoriumai, ir skolininkai, kurie viešuose išoriniuose registruose vis dar paskelbti kaip nukentėję nuo COVID-19.

Atsižvelgiant į išvardintus kriterijus, paskolų portfelio kokybės struktūra pasikeitė ir papildomai į 2 rizikos lygį buvo perkelta 71 698 tūkst. eurų paskolų vertės. Dėl rizikos lygio perskirstymo papildomai suformuota 497 tūkst. TKN.

Skaičiuojant TKN, atsižvelgta ir į tuo metu vyraujančias aktualiausias makroekonominės tendencijas bei faktinius 2011-2021 metų LCKU finansinės grupės rezultatus.

Papildomai, siekiant įsivertinti parametru kitimo įtaką TKN rezultatams, atsižvelgiant į 2021 m. paskolų portfelio struktūrą ir TKN rezultatus, 1 proc. punktų parametro LGD padidėjimas turėtų 0,6 proc. įtakos galutiniam TKN sumos padidėjimui.

Individualus ir kolektyvinis vertinimas

Grupės skolinimo pozicijos gali būti vertinamos individualiai arba kolektyviai:

- individualus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai skolinimo pozicijai TKN nustatomi individualiai, pagal numatytus scenarijus sudarytus tikėtinus kredito gražinimo grafikus ir jų tikimybes;
- kolektyvus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai finansinių priemonių TKN nustatomi pagal bendrai skolininkų segmentui (skolinimo pozicijų atveju) arba homogeninės grupės pogrupiui (skolos VP atveju), kuriam priskirta finansinė priemonė, nustatytus atitinkamus PD, LGD ir EAD parametrus ($TKN = EAD \times PD \times LGD$, vertinant pagal skirtingus scenarijus ir jų svorius).

Skolos vertybinių popierių TKN nustatomi pagal oficialiai skelbiamus Moody's (ar kitų viešai prieinamus ir patikimus duomenis skelbiančių institucijų) PD ir LGD (ar tiesiog atgavimo koeficientų) duomenis.

Individualus vertinimas bendru atveju taikomas reikšmingoms skolinimo pozicijoms (kurios viršija 1,5-2 proc. perskačiuoto priežiūriniais tikslais Grupės kapitalo) ir visoms skolinimo pozicijoms kitoms kredito įstaigoms.

Skolos priemonių vertinamų tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas tikėtinų kredito nuostolių apskaita

Tikėtini kredito nuostoliai skolos priemonėms, vertinamoms tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas nesumažina šių finansinių priemonių apskaitinės vertės finansinės padėties ataskaitoje, kuri išlieka įvertinta tikraja verte. Vietoj to, suma, lygi nuostoliams, kurie atsirastų, jei turtas būtų įvertintas amortizuota savikaina, pripažįstama per kitas bendrąsias pajamas kaip sukauptas vertės sumažėjimas, tuo pačiu atitinkamą sumą apskaitant per pelną (nuostolius). Sukaupti nuostoliai, pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, yra perklasifikuojami į pelną (nuostolius) turto pripažinimo nutraukimo metu. Grupėje 2020 ir 2021 m. įvertinta tikėtinų kredito nuostolių skolos priemonėms, vertinamoms tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, suma buvo nereikšminga (iki 13 tūkst. EUR).

Nusipirkto ar suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto (POCI) tikėtinų kredito nuostolių apskaita

POCI finansiniam turtui Grupė pripažįsta sukauptus tikėtinų kredito nuostolių pokyčius nuo pradinio vertės sumažėjimo pripažinimo. POCI finansinis turtas yra pervertinamas bent kartą metuose, o pervertinimo rezultatas (gautas pelnas arba nuostoliai) yra apskaitomas kaip *Kitos pajamos*.

Atnaujinamojo kredito priemonės

Grupės produktų pasiūla apima tokias atnaujinamojo kredito priemones kaip kredito linijos. Grupė skaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius per laikotarpį, kuris atspindi Grupės lūkesčius dėl klientų elgesio, jų įsipareigojimų

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

neįvykdymo tikimybę ir būsimą Grupės riziką mažinančias priemones, kurios galėtų apimti atnaujinamojo kredito priemonių limitų sumažinimą arba atšaukimą. Remiantis ankstesne patirtimi ir Grupės lūkesčiais, laikotarpiai, per kuriuos Grupė apskaičiuoja šių produktų tikėtinų kredito nuostolių parametrus, yra tokie patys kaip ir kitoms priemonėms.

Atliekamas nuolatinis vertinimas, ar atnaujinamojo kredito priemonių kredito rizika reikšmingai padidėjo. Palūkanų norma, naudojama tikėtinų kredito nuostolių diskontavimui, apskaičiuojama pagal vidutinę efektyvią palūkanų normą, kuri, kaip tikimasi, bus taikoma per numatomą atnaujinamojo kredito priemonių galiojimo laikotarpį. Tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimas, įskaitant numatomo galiojimo laikotarpio ir diskonto normos apskaičiavimą, dažniausiai atliekamas individualiu pagrindu, atsižvelgiant į tai, kad Grupės atveju, tai daugiausia yra kredito linijos, suteiktos kitoms kredito įstaigoms.

Į ateitį orientuota informacija

Savo tikėtinų kredito nuostolių modeliuose Grupė remiasi įvairiapuse informacija, įskaitant ir į ateitį orientuota informacija, tokia kaip bendrojo vidaus produkto (BVP) augimas, nedarbo lygis ir būsto kainų indeksas. Grupės skolininkų segmentų PD ir LGD yra koreguojami metinių BVP pokyčių/ nedarbo lygio ir nedarbo/ nekilnojamo turto indekso pokyčių duomenų pagrindu (sudaromi regresijos modeliai, kurie naudojami tolimesniam PD ir LGD parametrų prognozavimui). Vertinant 2021 m. rezultatus, PD ir LGD parametrams įvertinti buvo naudoti istoriniais duomenimis (2011-2021 m.) pagrįsti prognozavimo modeliai bei 2022 m. prognoziniai rodikliai.

Grupė kiekvieną ketvirtį seka faktinius minėtus rodiklius bei Lietuvos banko prognozes ir vertina jų pokyčių įtaką atitinkamų skolininkų segmentų kreditingumui. Tęstinis nedarbo lygio augimas ir/ ar neigiamas BVP pokytis, viršijantis Grupės nusistatytas ribines vertes, yra laikomas išankstiniu galimo skolininkų kreditingumo blogėjimo signalu. Nedarbo lygiui ir/ ar BVP pokyčiui viršijus ribines vertes, koreguojami scenarijų svoriai bei prognozinės PD struktūros. Esant neapibrėžtai situacijai rinkoje ir siekiant kuo tiksliau atspindėti TKN, parametrai gali būti atnaujinami, o scenarijų svoriai gali būti paskirstomi individualiai.

Užtikrinimo priemonių vertinimas

Siekdama sumažinti finansinio turto kredito riziką, Grupė siekia, kai tik įmanoma, naudoti užtikrinimo priemones. Užtikrinimo priemonės gali būti įvairios, tokios kaip pinigai, vertybiniai popieriai, akredityvai/ garantijos, nekilnojamas turtas, gautinos sumos, atsargos, kitas nefinansinis turtas ir pan.

Užtikrinimo priemonė (nebent ji būtų perimta) nėra apskaitoma Grupės finansinės padėties ataskaitoje, tačiau užtikrinimo priemonės tikroji vertė turi įtakos tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimui TKN vertinimo atveju. Paprastai užtikrinimo priemonių tikroji vertė vertinama paskolos suteikimo metu ir vėliau reguliariai pakartotinai pervertinama. Išsami informacija apie įvairias Grupės turimas užtikrinimo priemones pateikiama Kredito rizikos valdymo dalyje toliau.

Kai tik įmanoma, Grupė naudoja aktyvios rinkos duomenis, kad įvertintų finansinį turtą, laikomą užtikrinimo priemone. Kitas finansinis turtas, neturintis lengvai nustatomų rinkos verčių, vertinamas naudojant modelius. Nefinansinės užtikrinimo priemonės, pavyzdžiui, nekilnojamas turtas, vertinamas remiantis trečiųjų šalių, pvz. turto vertintojų, duomenimis, vidiniais Grupės vertinimais arba remiantis būsto kainų indeksais.

Už skolas perimtas turtas

Grupė nustato, ar perimtą turtą galima geriausiai panaudoti savo veiklos tikslams, ar jis turėtų būti parduodamas. Turtas, kuris gali būti panaudojamas savo veiklai, perkeliamas į atitinkamą turto grupę mažesniaja iš turto perėmimo vertės ar apskaitinės turtu užtikrintos finansinės priemonės vertės. Turtas, kurį numatoma parduoti, yra perkeliamas į turto, skirto pardavimui kategoriją, ir vertinamas tikraja verte (jei finansinis turtas) arba tikraja verte, atėmus pardavimo sandorio išlaidas (jei nefinansinis turtas). Turtas taip pat gali būti apskaitomas kaip investicinis turtas ar atsargos, jei atitinkamai atitinka investicinio turto ar atsargų apibrėžimus. Visas Grupės perimtas turtas laikomas investiciniu turtu. Tretiesiems asmenims nuomojamas investicinis turtas sumažinamas sukaupto nusidėvėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradėdamas nuomotį. Nuomojamų patalpų nusidėvėjimo laikotarpis – 25 metai.

Nurašytas finansinis turtas

Finansinis turtas yra nurašomas arba iš dalies, arba visas tik tada, kai Grupė nebesitiki atgauti jokių su turtu susijusių sumų ir atitinkamai nebevykdo turto išieškojimo veiksmų. Jei nurašoma suma yra didesnė už sukauptą tikėtinų kredito nuostolių sumą, skirtumas laikomas papildomu vertės sumažėjimu nuo bendros balansinės vertės. Bet kokie vėlesni nurašyto finansinio turto atgavimai yra apskaitomi kaip kreditiniai įrašai vertės sumažėjimo sąnaudose bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Pertvarkytos ir restruktūrizuotos paskolos

Kartais Grupė, reaguodama į skolininko finansinius sunkumus, neperima užtikrinimo priemonių ar kitais būdais jų nerealizuoja, tačiau suteikia nuolaidas ar pakeičia pradines paskolų sutarčių sąlygas.

Grupė laiko paskolą restruktūrizuota, kai tokie pakeitimai yra atliekami dėl dabartinių ar tikėtinų skolininko finansinių sunkumų, ir Grupė nebūtų atlikusi tokių pakeitimų, jei skolininkas būtų finansiškai pajėgus. Veiksniai, rodantys finansinius sunkumus, apima įsipareigojimų nevykdymą arba reikšmingus kitus Kredito rizikos skyriaus pasitebėjimus skolininko atžvilgiu. Restruktūrizavimas gali apimti mokėjimo termino pratęsimą ir naujas paskolos sutarties sąlygas. Grupės politika yra tinkamai stebėti visas restruktūrizuotas paskolas, kad būtų užtikrinta, jog ateityje mokėjimai ir toliau bus vykdomi.

Sprendimai dėl pripažinimo nutraukimo ir klasifikavimo tarp 2 ir 3 lygių nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju atskirai. Jei šių procedūrų metu nustatomi nuostoliai, susiję su paskola, tokia paskola yra laikoma nuvertėjusia 3 lygio restruktūrizuota paskola, kol nėra atgauti visi jos pinigų srautai arba paskola nurašoma. Kai paskola buvo persvarstyta arba pakeista, bet nenutrauktas jos pripažinimas, Grupė taip pat pakartotinai įvertina, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika. Grupė taip pat svarsto, ar tokia paskola turi būti klasifikuojama kaip 3 lygio finansinis turtas. Jei paskola buvo pertvarkyta, ji tokia išlieka visą 12 mėnesių trukmės stebėsenos laikotarpį, per kurį skolininkas turi įvykdyti tam tikras sąlygas, kad būtų perkeltas į žemesnės rizikos lygį. Jei paskolos sutarties sąlygų pakeitimai yra reikšmingi, paskolos pripažinimas nutraukiamas, kaip buvo paaiškinta aukščiau.

Materialusis ilgalaikis turtas

Materialusis ilgalaikis turtas apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjimo sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo savikainą. Materialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu. Turto naudojimo laikotarpiai yra tokie: pastatai – 25 metai, lengvieji automobiliai - 6-10 metai, baldai – 3-6 metai, kompiuterinė įranga – 3-5 metai, kita – nuo 3 iki 6 metų.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atgautinos vertės. Materialusis ilgalaikis turtas yra peržiūrimas siekiant įvertinti, ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė. Pelnas arba nuostolis iš materialiojo ilgalaikio turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo balansine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną ataskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, reikalui esant, atitinkamai keičiami.

Remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai jos patiriamos. Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Grupė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) verte, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu per 3 – 5 metų numatomą naudojimo laikotarpį.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atsiperkamosios vertės. Nematerialiojo ilgalaikio turto vertė peržiūrima siekiant įvertinti ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei apskaičiuota.

Grupės viduje sukurto nematerialiojo turto pasigaminimo savikaina yra suma išlaidų, kurios buvo patirtos nuo tos datos, kai nematerialusis turtas pirmą kartą atitiko nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus. Išlaidos, tiesiogiai priskiriamos unikaliai programinei įrangai, kontroliuojamai Grupės, projektuoti bei testuoti yra pripažįstamos nematerialiuoju turtu tik tada, kai Grupė turi patikimų įrodymų, kad:

- techniškai įmanoma užbaigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą, kuris būtų tinkamas naudoti;
- ji turi techninių galimybių, finansinių ir kitų išteklių užbaigti plėtros darbus;
- ji ketina baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą ir jį naudoti arba parduoti;

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- ji sugebės naudoti arba parduoti nematerialųjį turtą;
- ji gali įrodyti, kaip nematerialusis turtas ateityje teiks Grupei ekonominę naudą;
- ji gali patikimai įvertinti su nematerialiojo turto pasigaminimu (sukūrimu) susijusias išlaidas.

Darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių gaminant (kuriant) turtą, darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei kitos tiesiogiai su programinės įrangos gamyba (kūrimu) susijusios išlaidos yra priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, jei kuriamas turtas atitinka visas aukščiau nurodytas sąlygas.

Palaikymo ir kitos plėtos išlaidos, kurios nepriskiriamos įmonės pasigamintos (sukurtos) programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, pripažįstamos to ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, kada jos buvo patirtos. Išlaidos, kurias Grupė pripažino sąnaudomis ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, vėliau negali būti koreguojamos ir priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai.

Investicinis turtas

Grupės investicinį turtą sudaro daugiausia už skolas perimtas arba Grupės narių trečioms šalims nuomojamas turtas. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo (turto perėmimo) savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Investicinio turto nusidėvėjimas apskaitomas tik tretiesiems asmenims išnuomotam turtui. Detalesnė informacija pateikiama 21 pastaboje.

Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką. Investiciniam turtui taikomas nusidėvėjimo laikotarpis yra 25 m.

Investicinis turtas yra nurašomas jį pardavus, kai jis yra nebenaudojamas, arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai dėl investicinio turto nurašymo ar pardavimo yra įtraukiami į tų metų pelną (nuostolius), kuriais turtas yra nurašomas ar parduodamas.

Perkėlimai į investicinį turtą yra atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis, savininkui nustojus naudoti turtą, išnuomojus turtą kitai šaliai pagal veiklos nuomos sutartis ar pasibaigus statyboms. Perkeliant turtą iš investicinio turto grupės, toks turtas apskaitomas jo balansine verte paskirties pasikeitimo dieną.

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuris yra amortizuojamas/ nudėvimas, tikrinamas vertės sumažėjimui nustatyti, kuomet įvykiai ar aplinkybių pokyčiai rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Vertės sumažėjimo nuostolis yra skirtumas tarp apskaitinės ir atgautinos verčių. Atgautina verte yra laikoma ta vertė, kuri yra didesnė – turto tikroji vertė, sumažinta pardavimo išlaidomis, arba naudojimo vertė. Vertinant, kiek galėtų sumažėti vertė, turtas priskiriamas įplaukas generuojančiam vienetui. Nefinansinis turtas, kuriam anksčiau buvo nustatytas vertės sumažėjimas, kiekvienais metais yra vertinamas ir dėl vertės sumažėjimo atstatymo.

Nuoma

Grupė kaip nuomininkas

Sutarties pradžioje Grupė vertina, ar sutartis yra nuoma ar ją apima. Tai reiškia, kad vertinama, ar pagal sutartį suteikiama teisė valdyti identifikuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį.

Visoms nuomos sutartims, išskyrus trumpalaikes ir mažaverčio turto nuomos sutartis, Grupė taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. Grupė pripažįsta nuomos įsipareigojimą mokėti nuomos įmokas ir naudojimo teise valdomą turtą, pagal kurį suteikiama teisė naudotis nuomojamu turtu. Turto naudingumo tarnavimo laikas 2-10 metų.

Naudojimo teise valdomas turtas

Pradžios datą (t. y. datą, nuo kurios pagrindinis turtas pradėtas naudoti) Grupė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą. Naudojimo teise valdomas turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina apima nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo sumą, pirmines tiesiogines išlaidas, nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per nuomos laikotarpį arba nustatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra trumpesnis.

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Grupėje perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad nuomininkas pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, nusidėvėjimas

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

skaičiuojamas remiantis numatomu turto naudingo tarnavimo laiku. 2020 m. ir 2021 m. naudingo tarnavimo laikas priklausomai nuo nuomos sutarties termino svyruoja – 2-10 metų.

Taip pat naudojimo teise valdomas turtas yra vertinamas dėl vertės sumažėjimo.

Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Grupė pripažįsta nuomos įsipareigojimus, apskaitomus nuomos įmokų, kurios turės būti sumokėtos per nuomos laikotarpį, dabartine verte. Nuomos įmokos apima fiksuotas įmokas (įskaitant prilygintas fiksuotoms įmokoms) atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas, kintamas nuomos įmokas, kurios priklauso nuo indekso ar normos, ir sumos, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likvidacinės vertės garantijas. Tokios nuomos įmokos taip pat apima pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Grupė ta pasirinkimo teise pasinaudos, ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Grupė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą. Kintamos nuomos įmokos, kurios nepriklauso nuo indekso ar normos, pripažįstamos sąnaudomis (nebent jos yra patiriamos atsargoms pagaminti) laikotarpiu, kuriuo įvyksta įvykis ar atsiranda sąlyga, dėl kurių mokami šie mokesčiai.

Skaičiuodama dabartinę nuomos įmokų vertę, Grupė taiko nuomos pradžios datą priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nes nuomos sutartyje numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pradžios datos nuomos įsipareigojimų suma didinama atsižvelgiant į įvertintas palūkanas ir sumažinama sumokėtų nuomos įmokų suma. Be to, balansinė nuomos įsipareigojimų suma yra vertinama pakartotinai, jeigu atliekami tam tikri koregavimai, pasikeičia nuomos laikotarpis ar nuomos įmokos (pvz., būsimų įmokų pakeitimai dėl indekso ar normos, naudojamos tokiems nuomos įmokoms nustatyti, pasikeitimo) arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

Grupės nuomos įsipareigojimai apskaitomi straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“.

Trumpalaikė ir mažaverčio turto nuoma

Grupė taiko pripažinimo išimtį savo trumpalaikiam turtui, kurį sudaro transporto priemonės (t. y. tokia nuoma, kurios laikotarpis pradžios datą yra trumpesnis nei 12 mėnesių ir kuri neapima pasirinkimo teisės pirkti turtą). Šios išimtys ji laikosi ir pripažindama mažaverčio turto, kurį sudaro įvairus biuro inventorius, ir kuris yra laikomas turintis mažą vertę, nuomą. Trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal tiesinį metodą per nuomos laikotarpį.

Grupė kaip nuomotojas

Būdama nuomotoju, nuomos pradžioje Grupė nustato, ar sudaryta sutartis yra finansinė ar veiklos nuoma. Jeigu Grupė nustato, kad pagal nuomos sutartį perduodama iš esmės visa nuomojamo turto nuosavybei būdinga rizika ir nauda, tokias nuomos sutartis ji priskiria finansinei nuomai. Nuomos sutartys, pagal kurias Grupė neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizikos ir naudos, priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitos kitos veiklos pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl derybų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaičiuojamos į išnuomoto turto balansinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos uždirbamos.

Atlygis darbuotojams - atidėjiniai į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms

Pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus kiekvienam darbuotojui, išeinančiam iš Grupės sulaukus pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė 2 mėn. atlyginimo dydžio išmoka.

Įsipareigojimų darbuotojams einamųjų metų savikaina pripažįstama sąnaudomis iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis lygiomis dalimis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami iš karto.

Į pensiją išeinančių darbuotojų išmokų įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Pakartotiniai vertinimai, kuriuos sudaro aktuarinis pelnas ir nuostoliai yra iš karto pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje su atitinkamu debetu ar kreditu nepaskirstytame pelne kitose bendrosiose pajamose tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos. Pakartotiniai vertinimai vėlesniais laikotarpiais neperkeliami į pelną arba nuostolius.

Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma.

Atidėjiniai į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms buvo apskaityti atidėjinių straipsnyje finansinės padėties ataskaitoje.

Nuosavas kapitalas

Valstybės turimi LCKU pajai

Grupės finansinėse ataskaitose Valstybės turimi LCKU pajiniai įnašai (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1084 „Dėl narystės Lietuvos centrinėje kredito unijoje“, kuriuo Valstybė įsigijo vieną pagrindinį ir 29 596 papildomus pajus iš centrinės unijos ir tokiu būdu suteikė 8 879 800 EUR kapitalo pagalbą, bei 2018 m. kovo 15 d. sutartį „Dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo“ ir tolimesnius jos pakeitimus bei priedus) ar jų likutis po tarpinių grąžinimų yra apskaitomi Grupės nuosavame kapitale kaip pajinis kapitalas. Už Valstybės kapitalo pagalbą mokami aptarnavimo kaštai yra apskaitomi kaupimo principu palūkanų ir kitose panašiose sąnaudose. Detalesnė informacija pateikiama 29 pastaboje.

Gražintini pajai

Gražintini pajai apskaitomi nuosavame kapitale iki jų faktinio grąžinimo kredito unijų nariams. Detalesnė informacija pateikiama 29 pastaboje.

Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai

Rengiant finansines ataskaitas yra naudojami įvertinimai ir prielaidos, kurie paveikia ataskaitose pateikiamas turto bei įsipareigojimų sumas ir galimų turto bei įsipareigojimų finansinių ataskaitų sudarymo dieną atvaizdavimą ir atvaizduotų pajamų bei sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Nors šie įvertinimai yra pagrįsti geriausiu įvykių ir veiksmų vadovybės vertinimu, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Grupė atlieka vertinimus ir daro prielaidas, kurie turi įtakos einamaisiais ir kitais finansiniais metais apskaitomoms turto ir įsipareigojimų sumoms. Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais.

a) Finansinio turto vertės sumažėjimas (tikėtini kredito nuostoliai)

Vertinant visų kategorijų finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius reikia priimti tam tikrus sprendimus: visų pirma apskaičiuojant vertės sumažėjimo nuostolius, reikia įvertinti būsimųjų pinigų srautų ir užtikrinimo priemonių vertę ir laiką bei nustatyti, ar kredito rizika reikšmingai padidėjo po pirminio pripažinimo. Tokie sprendimai atliekami atsižvelgiant į daugybę veiksnių, kurių pasikeitimai gali lemti skirtingą vertės sumažėjimo nuostolių dydį. Grupės tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas apima sudėtingus modelius, turinčius nemažai prielaidų dėl taikomų duomenų/ įvesčių pasirinkimo ir jų tarpusavio priklausomybės. Tikėtinų kredito nuostolių modelio elementai, kurie laikomi svarbiais apskaitiniais vertinimais ir sprendimais, apima:

- skolininko finansinės būklės nustatymą ir PD priskyrimą atitinkamai skolininko būklei;
- taikomus kiekybinius ir kokybinius kriterijus (kredito rizikos indikatorius), pagal kuriuos vertinama, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika, ir atitinkamai, ar nuostoliai turėtų būti vertinami taikant galiojimo laikotarpio, ar 12 mėnesių tikėtinius kredito nuostolius;
- finansinio turto segmentavimą, kai tikėtini kredito nuostoliai vertinami kolektyviai;
- tikėtinų kredito nuostolių modelio kūrimą, įskaitant įvairias formules ir juose naudojamų duomenų pasirinkimą;
- tarpusavio sąsajų makroekonominių scenarijų, makroekonomikos kintamųjų, tokių kaip bendrasis vidaus produktas, nedarbo lygis ir būsto kainų indeksas, ir jų poveikio PD ir LGD nustatymą;
- į ateitį orientuotų makroekonominių scenarijų ir jų tikimybių nustatymą, siekiant įtraukti makroekonominius duomenis į tikėtinų kredito nuostolių modelį.

Tikėtinų kredito nuostolių modelis yra reguliariai peržiūrimas ir koreguojamas, atsižvelgiant į faktinių nuostolių duomenis.

b) Atidėto pelno mokesčio turtas

Finansinėse ataskaitose vadovybė pripažino apskaičiuotą atidėtąjį pelno mokesčio turtą, nes vadovybės nuomone jis realizuosis dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas neapriboto nuostolių perkėlimo laikotarpio, tęstinės

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

neapribotos Grupės veiklos bei numatyto Grupės narių veiklos pelningumo ateinančiais laikotarpiais. Atidėto pelno mokesčio turto panaudojimas yra pagrįstas mokestinio pelno prognozėmis.

c) Rusijos karinės invazijos į Ukrainos Respubliką įtakos vertinimas

Kaip paminėta 33-oje pastaboje „Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos datos“, ES bei kitos pasaulio valstybės bei institucijos imasi priemonių, kuriomis reaguojama į karinę Rusijos Federacijos agresiją prieš Ukrainos Respubliką. Ribojamosios priemonės gali daryti tiesioginę įtaką skolininkams, kurių veikla susijusi su Rusijos Federacija ar Baltarusija, taip pat ribojamosios priemonės gali turėti netiesioginę įtaką tiek Grupės turimam vertybinių popierių portfeliui dėl galimo rinkos kainų pasikeitimo, tiek ir kitiems skolininkams dėl besikeičiančios ekonominės situacijos. Analizuojant tiesioginę galimą įtaką LCKU grupės paskolų portfeliui, buvo orientuojamasi į pozicijas (skolininkus), kurie gali patirti nuostolį savo veikloje dėl šių kriterijų: pardavimo pajamų sumažėjimo, kai prekės eksportuojamos į Rusiją, Baltarusiją ar Ukrainą; galimo produkcijos tiekimo sutrikimo, kai dalis žaliavų perkama iš paveiktų šalių (dėl importo ribojimo); darbo jėgos trūkumo, kai samdomi darbuotojai yra iš paveiktų šalių ir dėl susiklosčiusios situacijos nebegalės tęsti darbo santykių; kai įmonės akcininkai ar direktorius yra paveiktos šalies pilietis, dėl ko gali sutrikti įmonės valdymas. Individualiai įvertinus skolininkų veiklą, nustatyta, kad finansinių ataskaitų rengimo metu tiesioginė galima įtaka būtų jaučiama nereikšmingai daliai skolininkų, t. y. tiesiogiai veikiamas paskolų portfelio dydis 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 5,6 mln. EUR vertės ir tai sudarė tik 1 proc. viso LCKU grupės paskolų portfelio. Siekiant įvertinti poveikio rizikos mastą, rizikos dydis buvo išskaidomas į karinių veiksmų įtakos keliamą mažą riziką, vidutinę ir aukštą. Įvertinta, kad metų pabaigoje buvo 1 mln. EUR vertės paskolų skolininkų, kurios susiduria su aukšta rizika dėl karo Ukrainoje padarinių. Galimi nuostoliai paskolų portfeliui galėtų sudaryti iki 300 tūkst. EUR. Tai įtakotų Grupės rezultatus 2022 metais. Tačiau paminėtina, kad situacija yra nuolat kintanti ir nenuspėjama, todėl dėl egzistuojančio didelio neapibrėžtumo finansinių ataskaitų rengimo metu nėra galimybės atlikti pilno galimo poveikio įvertinimo.

LCKU vadovybė įvertino, jog ribojamosios priemonės neturės reikšmingos įtakos Grupės galimybei tęsti veiklą, nes įvestos ribojamosios priemonės šiuo metu neturi reikšmingos tiesioginės neigiamos įtakos Grupei.

Taip pat, vadovybė padarė išvadą, kad šie įvykiai nėra koreguojantys poataskaitiniai įvykiai, todėl nebuvo atsižvelgta į jų galimą įtaką darant apskaitinius įvertinimus bei prielaidas dėl tikėtinų kredito nuostolių vertinimo paskolų portfeliui ar turimiems vertybiniams popieriams. Tačiau tai gali turėti reikšmingą poveikį apskaitiniams įvertinimams ateinančiais finansiniais metais. Finansinių ataskaitų tvirtinimo datai vadovybė negali pagrįstai įvertinti galimos įtakos apskaitiniams įvertinimams dydžio, kurie bus atliekami 2022 metais, dėl sparčiai besikeičiančios situacijos, didelio neapibrėžtumo lygio bei galimo bendro neigiamo poveikio ekonomikai.

d) COVID-19 pandemijos poveikis

Rengiant finansines ataskaitas vis dar egzistavo tam tikras neapibrėžtumas dėl tolesnio COVID-19 pandemijos vystymosi ir galimos jos įtakos atskiriems sektoriams, todėl skaičiuojant TKN vis dar buvo vertinama COVID-19 įtaka. Tiek 2021 m., tiek ir 2020 m. kaip 2 rizikos lygis buvo įvertinti fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kuriuos labiausiai neigiamai paveikė COVID-19 pandemija, skolininkai, kurie kreipėsi dėl atidėjimų ar buvo pritaikyto moratoriumai, skolininkai, kurie oficialiai paskelbti kaip nukentėję nuo COVID-19.

2021 m. pabaigoje skaičiuojant TKN buvo atsižvelgta į tuo metu vyraujančias aktualiausias makroekonominės tendencijas bei faktinius 2021 metų grupės rezultatus, naudojant visus tris scenarijus su tam tikrais svoriais – realistinį (labiausiai tikėtiną), optimistinį ir pesimistinį (2020 m. pabaigoje buvo taikytas vienas – pesimistinis scenarijus).

e) Lėšų gautų nukentėjusiems nuo COVID-19 apskaita

2021 m. ir 2020 m. Grupės kaip finansų tarpininkas dalyvavo UAB INVEGA ir Žemės ūkio paskolų garantijos fondo COVID-19 tikslinio finansavimo priemonių įgyvendinime. Pagal šias priemones 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė buvo išdavusi 35 918 tūkst. EUR vertės paskolų, skirtų finansuoti nuo COVID-19 pandemijos padarinių nukentėjusius asmenis (2020 m. – 31 876 tūkst. EUR). Taip pat 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo 2 925 tūkst. EUR neišskolintų lėšų (2020 m. gruodžio 31 d. neturėjo), susijusių su minėtomis COVID-19 tikslinio finansavimo priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, kad LCKU yra prisiėmusi prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal susijusias sutartis ir LCKU perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, pagal minėtas priemones suteiktos paskolos, lėšos ir susiję įsipareigojimai nėra pripažįstami LCKU finansinės padėties ataskaitoje.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai yra mažai tikėtina, kad bus prarasta ekonominė nauda. Neapibrėžtas turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei iš jo yra tikimasi gauti ekonominės naudos.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos datos

Įvykiai po metų pabaigos, suteikiantys papildomos informacijos apie Grupės būklę finansinės padėties ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), yra apskaityti finansinėse ataskaitose. Vėlesni reikšmingi įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami pastabose.

Palyginamieji skaičiai

Kur buvo reikalinga, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

3 PASTABA. TIKROJI FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ

Tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gaunama parduodant turtą ar sumokėta už įsipareigojimų perleidimą įprastu sandoriu tarp rinkos dalyvių vertinimo datai. Tikrosios vertės nustatymas remiasi prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo sandoris vyksta:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje;
- nesant pagrindinės rinkos, labiausiai šiam turtui ar įsipareigojimams palankioje rinkoje.

Pagrindinė arba palankiausia rinkos turi būti prieinamos Grupei.

Finansinių įsipareigojimų ir finansinio turto, apskaitomų amortizuota savikaina, išskyrus vertybinius popierius, vertinamus amortizuota savikaina, paskolas ir gautinas sumas iš kitų asmenų, tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių, nes paskolų palūkanų normos atitinka arba reikšmingai nesiskiria nuo rinkos sąlygų. Tikroji vertė parodo diskontuotą prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų vertę. Tikėtini pinigų srautai diskontuojami naudojant apskaičiuotas svertines palūkanų normas atskiriems finansinio turto portfeliams ataskaitinei datai ir taip nustatant tikrąją finansinio turto ir įsipareigojimų vertę.

Vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis arba tarpbankinėmis kainų kotiruoėmis. Šie vertybiniai popieriai priklauso kotiruojamų rinkos kainų grupei. Kito finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatomos naudojant diskontuotų pinigų srautų modelius.

Kiti turto ir įsipareigojimų straipsniai finansinėse ataskaitose nėra vertinami tikrąja verte, tačiau ji yra atskleidžiama. Amortizuota savikaina vertinamų vertybinių popierių, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

Kitų turto ir įsipareigojimų įvertinimui yra naudojamas dabartinės vertės metodas, taikant aktualias diskonto normas - priskiriama 3 lygiui. Nei 2021 m., nei 2020 m. Grupėje nebuvo finansinių priemonių perklasifikavimo iš vieno lygio į kitą.

Finansinis turtas:	2021		2020	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Pinigai ir lėšos centriniam banke	48 624	48 624	38 647	38 647
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	9 446	9 446	8 173	8 173
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	8 265	8 265	6 799	6 799
Paskolos kredito unijoms	1 181	1 181	1 374	1 374
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	491 866	501 834	414 050	412 788
Vertybiniai popieriai	87 591	88 080	90 638	91 849
Vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas	43 008	43 008	51 408	51 408
Vertinami amortizuota savikaina	40 876	41 365	36 039	37 250
Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	3 707	3 707	3 191	3 191
Gruodžio 31 d.	637 527	647 984	551 508	551 457

Finansiniai įsipareigojimai:	2021		2020	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	48 836	48 836	31 986	32 029
Indėliai kitiems asmenims	542 514	544 675	483 914	486 014
Indėliai fiziniams asmenims	511 826	513 974	455 281	457 361
Indėliai juridiniams asmenims	30 688	30 701	28 633	28 653
Subordinuotos paskolos	3 215	3 215	2 122	2 122
Kiti finansiniai įsipareigojimai	1 952	1 952	804	804
Gruodžio 31 d.	596 517	598 678	518 826	520 969

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės turtą, apskaitomą tikrąja verte, sudarė skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis ir kolektyvinio investavimo subjektų nuosavybės vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolį). Vertybinių popierių rinkos kainos yra nustatytos pagal kotiruojamas rinkos kainas, jei tokios kainos yra skelbiamos.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nustatant tikrąją vertę naudojami 2 metodai – remiamasi aktyviomis rinkos kainomis bei naudojamas dabartinės vertės metodas. Nustatant tikrąją vertę naudojami skirtingų lygių duomenys:

1 lygio duomenys - tai tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną;

2 lygio duomenys – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimų duomenys, išskyrus 1 lygį;

3 lygio duomenys – nestebimi turto arba įsipareigojimų duomenys.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. tikrąją vertę vertinamų vertybinių popierių, išskyrus kolektyvinio investavimo subjektus, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. tikrąją vertę vertinamų vertybinių popierių portfeliui priskirtinų kolektyvinio investavimo subjektų tikroji vertė nustatyta pagal emitento viešai skelbiamą informaciją, naudojami 2 lygio duomenys.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyta kokio lygio tikrosios vertės duomenys buvo naudoti.

Finansinis turtas:	2021			2020		
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Pinigai ir lėšos centriniame banke	48 624	-	-	38 647	-	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	8 265	-	1 181	6 799	-	1 374
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	8 265	-	-	6 799	-	-
Paskolos kredito unijoms	-	-	1 181	-	-	1 374
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	-	491 600	-	-	412 788
Vertybiniai popieriai	84 373	3 707	-	88 658	3 191	-
Vertinami tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas	43 008	-	-	51 408	-	-
Vertinami amortizuota savikaina	41 365	-	-	37 250	-	-
Vertinami tikrąją vertę per pelną (nuostolį)	-	3 707	-	-	3 191	-
Gruodžio 31 d.	141 262	3 707	492 781	134 104	3 191	414 162

Finansiniai įsipareigojimai:	2021			2020		
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	-	-	48 836	-	-	32 029
Indėliai	-	-	544 675	-	-	486 014
Subordinuotos paskolos	-	-	3 215	-	-	2 122
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	-	1 952	-	-	804
Gruodžio 31 d.	-	-	598 678	-	-	520 969

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

4 PASTABA. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Siekiant tinkamai valdyti Grupės veiklos rizikas, Grupėje vadovaujamosi LCKU stebėtojų tarybos patvirtinta LCKU Grupės veiklos rizikos valdymo strategija, kuria vadovaujasi LCKU ir visos LCKU narės kredito unijos. Pagrindinis Grupės rizikos valdymo tikslas – identifikuoti, įvertinti, riboti ir kontroliuoti įvairias rizikos rūšis plečiantis Grupės veiklai bei siekiant strateginių tikslų. Bendrą priimtina Grupės rizikos lygį ir rizikos valdymo limitus nustato LCKU stebėtojų taryba. LCKU valdyba atsakinga už tai, kad būtų įgyvendinta Grupės veiklos rizikos valdymo strategija, kad būtų sukurta, įdiegta ir tobulinama rizikos, su kuria susiduria Grupė, nustatymo, vertinimo, stebėjimo ir kontrolės sistema ir procedūros.

LCKU ir jos narės kredito unijos vadovaujasi tais pačiais rizikos valdymo standartais ir principais. Grupės rizikos valdymas paremtas rizikos identifikavimu, rizikos kiekybiniu įvertinimu, ribojimas vidiniais limitais, rodikliais ir normatyvais pagal atskiras rizikos rūšis, veiklos linijas, produktus, ekonominius sektorius, priemonių siūlymu rizikai suvaldyti, kontrole ir stebėsenai, ataskaitų teikimu. LCKU ir kredito unijų vadovybė yra atsakinga už rizikos valdymo politikos principų laikymąsi, o visi Grupės darbuotojai jais vadovaujasi vykdydami kasdienes savo funkcijas. Kiekviena Grupės narė prisiima visą atsakomybę už savo veikloje išylančias rizikas, o sprendimai priimami, vadovaujantis LCKU parengtais ir LCKU valdybos patvirtintais vieningais vidaus dokumentais. LCKU ir kredito unijų valdyba, atsižvelgiant į LCKU grupės veiklos rizikos strategijoje nustatytus LCKU grupės rizikos valdymo limitus, patvirtina atskirų rizikos rūšių ribojimui maksimalius limitus – ribinius rizikos indikatorius, kuriuos viršijus yra nustatomos rizikos valdymo priemonės. Atskirų rizikos rūšių valdymą ir vertinimą reglamentuoja atskirų rizikos rūšių LCKU, kredito unijų valdymo ir vertinimo politikos, tvarkos, kurios padeda identifikuoti, vertinti ir riboti prisiimamas rizikas, nustatant vidinius limitus, rodiklius ir normatyvus, diegiant kontrolės procedūras, kontroliuojant nustatytų limitų laikymąsi. LCKU peržiūri rizikos valdymo politikas ir sistemas reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus, priežiūros institucijos reikalavimus ir vadovaujantis geriausios praktikos principais.

Strategijos pagrindinis tikslas – sėkminga tęstinė Grupės veikla, kurios papildoma sąlyga yra tinkamo Grupės kapitalo lygio ir likvidumo pakankamumo išlaikymas, todėl kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *internal capital adequacy assessment process*, toliau - ICAAP) ir likvidumo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *internal liquidity adequacy assessment process*, toliau - ILAAP) yra neatskiriama Grupės valdymo ir sprendimų priėmimo proceso dalis. Kapitalo pakankamumo vertinimo procesas nustato kapitalo poreikį atsižvelgiant į bendrą prisiimamos rizikos lygį ir verslo strategiją. Likvidumo pakankamumo vertinimo procesas nustato tinkamą likvidumo atsargos poreikį.

Grupėje taikomos narių stebėjimo ir tikrinimo procedūros bei reguliariai (kartą per metus) atliekamas Grupės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis leidžia užtikrinti, kad potencialios grėsmės bus identifikuojamos tinkamai ir laiku.

Kas ketvirtį yra kontroliuojami Grupės rizikos valdymo limitai, informuojama LCKU valdyba, stebėtojų taryba, su pažindinamos Grupės narės kredito unijos apie šių limitų laikymąsi ir vykdymą.

Svarbiausios rizikų rūšys, kurias prisiima Grupė, yra: kredito, rinkos, operacinė, koncentracijos ir likvidumo rizika.

Kredito rizika

Vertinant ir valdant LCKU ir jos narių kredito unijų kredito riziką, dalyvauja paskolų komitetas. LCKU papildomai pervertina LCKU narių kredito unijų paskolas pagal individualiai nustatytus limitus.

Maksimali kredito rizikos pozicija neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones yra pateikiama žemiau:

Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:	2021	2020
Pinigai ir lėšos centriniame banke	48 624	38 647
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	9 446	8 173
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir vienos nakties indėliai	8 265	6 799
Paskolos kredito unijoms	1 181	1 374
Kitos paskolos ir gautinos sumos	491 866	414 050
Fiziniais asmenims	356 230	316 956
Juridiniams asmenims	135 636	97 094
Vertybiniai popieriai	87 591	90 638
Vertinami tikraja verte per bendrąsias pajamas	43 008	51 408
Vertinami amortizuota savikaina	40 876	36 039
Vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	3 707	3 191
Gruodžio 31 d.	637 527	551 508

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

	2021	2020
Nebalansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:		
Kreditavimo įsipareigojimai	22 450	17 402
Suteiktos garantijos	346	105

Maksimali kredito rizika įvertinus užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones pateikiama žemiau:

2021 m. gruodžio 31 d.	Pozicijos vertė, ne- verti-nant TKN	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė					Bendra užtikri- nimo pri- emonių vertė	Neužtik- rinta pozi- cijos vertė	Tikėtini kredito nuostoliai
		Vyriausybės garantijos	Gyvenamosios paskirties NT	Komer- cinės pas- kirties NT	Žemė	Kitos už- tikrinimo priemo- nės			
Pinigai ir lėšos centriniame banke	48 624	-	-	-	-	-	-	48 624	-
Paskolos ir gautinos su- mos iš kredito institucijų	9 448	-	-	-	-	-	-	9 448	(2)
Lėšos bankų korespon- dentinėse sąskaitose ir vie- nos nakties indėliai	8 265	-	-	-	-	-	-	8 265	-
Paskolos kredito unijoms	1 183	-	-	-	-	-	-	1 183	(2)
Kitos paskolos ir gautinos sumos	500 905	29 114	262 984	199 056	336 118	113 132	940 404	60 733	(9 039)
Fizinių asmenų	361 077	10 746	229 515	59 919	278 017	56 790	634 987	35 189	(4 847)
Juridinių asmenų	139 828	18 368	33 469	139 137	58 101	56 342	305 417	25 544	(4 192)
Vertybiniai popieriai	88 080	-	-	-	-	-	-	88 080	(489)
Vertinami tikraja verte per ki- tas bendrąsias pajamas	43 008	-	-	-	-	-	-	43 008	-
Vertinami amortizuota savi- kaina	41 365	-	-	-	-	-	-	41 365	(489)
Vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	3 707	-	-	-	-	-	-	3 707	-
Viso	647 057	29 114	262 984	199 056	336 118	113 132	940 404	206 885	(9 529)

2020 m. gruodžio 31 d.	Pozicijos vertė, ne- verti-nant TKN	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė					Bendra užtikri- nimo pri- emonių vertė	Neužtik- rinta pozi- cijos vertė	Tikėtini kredito nuostoliai
		Vyriausybės garantijos	Gyvenamosios paskirties NT	Komer- cinės pas- kirties NT	Žemė	Kitos už- tikrinimo priemo- nės			
Pinigai ir lėšos centriniame banke	38 647	-	-	-	-	-	-	38 647	-
Paskolos ir gautinos su- mos iš kredito institucijų	8 175	-	-	-	-	-	-	8 175	(2)
Lėšos bankų korespon- dentinėse sąskaitose ir vie- nos nakties indėliai	6 799	-	-	-	-	-	-	6 799	-
Paskolos kredito unijoms	1 376	-	-	-	-	-	-	1 376	(2)
Kitos paskolos ir gautinos sumos	423 454	21 860	387 988	137 742	276 905	86 612	911 107	30 480	(9 404)
Fizinių asmenų	322 047	12 992	330 168	41 108	230 839	32 335	647 442	25 297	(5 091)
Juridinių asmenų	101 407	8 868	57 820	96 634	46 066	54 277	263 665	5 183	(4 313)
Vertybiniai popieriai	91 126	-	-	-	-	-	-	91 126	(498)
Vertinami tikraja verte per ki- tas bendrąsias pajamas	51 408	-	-	-	-	-	-	51 409	(9)
Vertinami amortizuota savi- kaina	36 527	-	-	-	-	-	-	36 527	(489)
Vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	3 191	-	-	-	-	-	-	3 191	-
Viso	561 402	21 860	387 988	137 742	276 905	86 612	911 107	168 429	(9 904)

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Neužtikrinta pozicijos vertė nustatoma atskirai kiekvienos paskolos lygiu ir šioje ataskaitoje pateikiama agreguota vertė.

Įprastinėmis verslo sąlygomis Grupė prisiima riziką, kad paskolų sutarčių šalys gali nepajėgti, suėjus terminui, įvykdyti savo įsipareigojimų. Kredito rizikos valdymo tikslas – minimizuoti nuostolių iš paskolų sandorių patyrimo riziką. Grupės kredito unijų narių – fizinių ir juridinių asmenų - pagrindiniai vertinimo kriterijai apima reputacijos, finansinio pajėgumo, verslo plano, užstato ir lėšų poreikio įvertinimą. Atliekant periodinį skolininkų būklės pervertinimą, įvertinamas jų gebėjimas įvykdyti skolinius įsipareigojimus.

Grupė valdydama kredito riziką, nesuteikia ilgesnio kaip 5 metų termino paskolų, kurių tikslas – apyvartinės lėšos, vystymui ir likvidumui. Paskolų kredito unijų nariams maksimalus terminas 40 metų.

Kiekvienos Grupės narės paskolų komitetas ir/ ar valdyba nagrinėjant kredito unijos paskolos paraišką ar paskolos gražinimo laikotarpiu kilus abejonėms dėl paskolų gražinimo gali pareikalauti paskolos užtikrinimo priemonių. Paskolų komitetas analizuoja, ar teisingai įvertintas paskolai užtikrinti įkeičiamas turtas, nagrinėja jo realizavimo galimybes paskolos negražinimo atveju, o taip pat įvertintina garantiją, laidavimą, paskolos patikimumą ir pakankamą apdraudimą. Užtikrinimo priemonių vertės nustatomos remiantis LCKU patvirtintais reikalavimais.

Grupėje įdiegta vieninga vidinė rizikos rodiklių valdymo, vertinimo ir reitingų sistema. Remiantis jos duomenimis bei kita informacija atliekamas pradinis ir periodinis skolininko būklės vertinimas.

Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos gražinimo yra kredito unijos reitingas ir kredito unijos paskolų gražinimo istorija. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos nario fizinio/ juridinio asmens vertinimo kriterijai yra jo finansinis pajėgumas, reputacija, projekto verslo planas ir lėšų įsisavinimo eiga. Pagal nustatytą metodiką kiekvienas skolininko būklę įtakojantis kriterijus įvertinamas nuo "1" iki "5", kur "1" - labai gerai, "2" – gerai, "3" – patenkinamai, "4" – nepatenkinamai, "5" - blogai. Pagal nustatytą metodiką įvertinus atskirų dedamųjų svorius nustatomas skolininko būklės įvertinimas.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupėje išduotos paskolos skirstomos į šias klases: kredito linijas, per kurias ne narės kredito unijos išduoda paskolas iš UAB INVEGA ir ŽŪPGF fondų bei paskolas kredito unijų (Grupės narių) nariams fiziniams ir juridiniams asmenims. Lentelėje žemiau pateikta Grupės paskolų, kurios nėra nuvertėjusios, portfelio kokybė pagal paskolų klases (atskleidžiama grynoji paskolų vertė):

Skolininko būklė	2021 12 31						Viso
	Kredito linijos kredito unijoms	Kredito linijos fiziniams asmenims	Kredito linijos juridiniams asmenims	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims	Paskolos rūšis	
1 - labai gera	1 121	964	209	241 386	21 248		264 928
2 - gera	60	114	138	48 306	23 700		72 318
3 - patenkinama	-	44	1 428	34 926	72 971		109 369
4 - nepatenkinama	-	44	267	12 097	6 301		18 709
5 - bloga	-	31	357	18 318	7 835		26 542
Iš viso	1 181	1 197	2 399	355 033	132 056		491 867

Skolininko būklė	2020 12 31						Viso
	Kredito linijos kredito unijoms	Kredito linijos fiziniams asmenims	Kredito linijos juridiniams asmenims	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims	Paskolos rūšis	
1 - labai gera	1 308	713	1 104	197 106	14 628		214 859
2 - gera	66	391	337	48 912	11 563		61 269
3 - patenkinama	-	99	1 048	37 312	49 078		87 537
4 - nepatenkinama	-	2	38	9 293	3 458		12 791
5 - bloga	-	29	476	23 099	15 364		38 968
Iš viso	1 374	1 234	3 003	315 722	94 091		415 424

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Lentelėje žemiau pateikiama sindikuotų ir kitų asmenų paskolų užtikrinimo priemonės pagal skolininkų būkles:

2021 12 31

Skolininko būklė	Paskolų vertė, nevertinant TKN			Tikėtini kredito nuostoliai	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Neužtikrinta paskolų dalis
	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims	Viso				
1 - labai gera	242 732	22 712	265 444	(427)	395 661	552 475	34 972
2 - gera	48 475	24 060	72 535	(217)	178 550	41 485	7 153
3 - patenkinama	35 319	75 468	110 787	(1 394)	242 603	6 491	13 443
4 - nepatenkinama	12 322	6 960	19 281	(572)	47 229	1 814	1 923
5 - bloga	22 229	10 629	32 857	(6 428)	76 361	6 936	3 242
Iš viso	361 077	139 828	500 905	(9 039)	940 404	609 200	60 733

2020 12 31

Skolininko būklė	Paskolų vertė, nevertinant TKN			Tikėtini kredito nuostoliai	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Neužtikrinta paskolų dalis
	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims	Viso				
1 - labai gera	198 125	15 785	213 910	(357)	428 726	213 098	20 008
2 - gera	49 376	12 009	61 385	(182)	137 725	75 956	2 326
3 - patenkinama	37 883	50 876	88 759	(1 223)	218 355	130 133	2 431
4 - nepatenkinama	9 413	3 627	13 040	(249)	32 511	19 594	440
5 - bloga	27 250	19 110	46 360	(7 393)	93 790	54 165	5 275
Iš viso	322 047	101 407	423 454	(9 404)	911 107	492 946	30 480

Užtikrinimo priemonės realizuojamos kredito gavėjams nevykdant sutartinių sąlygų, remiantis sutartyje numatytais sąlygomis bei kitais teisės aktais.

Paskolos nėra suteikiamos, jei skolininkas neatitinka LCKU ir jos narių kredito unijų paskolų išdavimo tvarkose numatytų sąlygų. LCKU ar jos narės kredito unijos valdyba, gavusi paskolų komiteto išvadą (rekomendacijas dėl paskolos suteikimo galimybių, reikalingų užtikrinimo priemonių ir pan.), dar kartą įvertina paskolos suteikimo galimybes ir priima sprendimą dėl paskolos suteikimo.

Grupėje visos paskolos (išskyrus indėlius, lėšas kitų kredito įstaigų sąskaitose, išankstinius mokėjimus, garantijas bei laidavimus) yra išduodamos kredito unijoms ne LCKU narėms ir kredito unijų nariams – fiziniams ar juridiniams asmenims – ūkininkams, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir kooperatyvams.

Siekiant sumažinti kredito riziką, Lietuvos bankas yra nustatęs maksimalios pozicijos vertės vienam skolininkui normatyvą – pozicijos vertė vienam skolininkui neturi viršyti 25 proc. LCKU ar jos narės kredito unijos perskačiuoto kapitalo. Grupėje yra nustatomi vidiniai limitai atskiriems paskolų tipams ir paskolų sumoms. Grupėje nustatomi ir peržiūrimi vidiniai maksimalios paskolos ir pozicijos normatyvai, kurie yra konservatyvesni nei Lietuvos banko nustatytas rodiklis. Suteikiant poziciją vertinama, ar pozicija nebus priskirta tarpusavyje susijusių asmenų grupei. 2021 m. gruodžio 31 d. didžiausia viena paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas, sudarė 4 737 tūkst. EUR, t. y. 10,70 proc. Grupės apskaičiuotojo kapitalo (2020 m. gruodžio 31 d. - 4 136 tūkst. EUR, t. y. 9,85 proc. Grupės apskaičiuotojo kapitalo).

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Lentelėje žemiau pateikta informacija apie Grupės išduotų paskolų ir gautinų sumų likučius bei vertės sumažėjimo nuostolius:

	2021	2020
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	9 446	8 175
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų ir institucijų	500 905	423 454
Fiziniais asmenimis	361 077	322 047
Juridiniams asmenims	139 828	101 407
Iš viso suteikta paskolų	510 354	431 629
Iš viso vertės sumažėjimo nuostoliai:	(9 041)	(9 406)
Kredito institucijoms	(2)	(2)
Kitiems asmenims	(9 039)	(9 404)
Fiziniams asmenims	(4 847)	(5 091)
Juridiniams asmenims	(4 192)	(4 313)
Iš viso suteikta paskolų ir gautinų sumų, grynąja verte	501 313	422 223

Žemiau pateikiami vertės sumažėjimo nuostolių pasikeitimai per metus:

	2021	2020
Sausio 1 d.	(9 406)	(10 295)
Paskolų vertės sumažėjimas	(5 319)	(3 228)
1 rizikos lygio paskolos	(316)	(213)
Fizinių asmenų	(176)	(145)
Juridinių asmenų	(140)	(68)
2 rizikos lygio paskolos	(1 315)	(1 148)
Fizinių asmenų	(413)	(443)
Juridinių asmenų	(902)	(705)
3 rizikos lygio paskolos	(3 688)	(1 867)
Fizinių asmenų	(2 272)	(1 281)
Juridinių asmenų	(1 416)	(586)
Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas	2 451	1 776
1 rizikos lygio paskolos	658	363
Fizinių asmenų	418	282
Juridinių asmenų	240	81
2 rizikos lygio paskolos	1 046	533
Fizinių asmenų	597	376
Juridinių asmenų	449	157
3 rizikos lygio paskolos	747	880
Fizinių asmenų	519	401
Juridinių asmenų	228	479
Per metus nurašytos neatgautinos sumos	3 233	2 341
Gruodžio 31 d.	(9 041)	(9 406)

Grupės vadovybė, įvertinusi, kad yra maža tikimybė atgauti lėšas, laikytas bankrutavusiuose AB banke SNORAS ir AB Ūkio bankas, jas nurašė 2019 m. Nurašytų sumų vertė siekė 6 551 tūkst. EUR.

Vertės sumažėjimo suma skolos finansinėms priemonėms, vertinamoms tikrąja verte, kurių pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, 2021 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 22 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. - 9 tūkst. EUR).

2021 m. gruodžio 31 d. pagal Grupės taikomą tikėtinų kredito nuostolių modelį buvo apskaityti 79 tūkst. EUR tikėtini kredito nuostoliai Grupės kreditavimo įsipareigojimams (2020 m. gruodžio 31 d. – 103 tūkst. EUR).

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2021 m. gruodžio 31 ir 2020 m. gruodžio 31 d. priskaičiuoti papildomi tikėtini kredito nuostoliai kreditavimo įsipareigojimams:

Segmentas	2021 12 31			Iš viso
	Rizikos lygis			
	1	2	3	
Fiziniam asmeniui	4	-	1	6
Juridiniams asmenims	18	52	4	74
Iš viso	22	52	5	79

Segmentas	2020 12 31			Iš viso
	Rizikos lygis			
	1	2	3	
Fiziniam asmeniui	5	4	6	15
Juridiniams asmenims	40	48	-	88
Iš viso	45	52	6	103

Grupės tikėtinų kredito nuostolių vertinimo modelio principai pateikiami žemiau:

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimo tikslais visos finansinės priemonės yra skirstomos į homogenines grupes, atsižvelgiant į bendras rizikos charakteristikas. Grupėje yra išskiriamos šios finansinių priemonių grupės:

- kredito unijų nariams suteiktos paskolos;
- kitoms kredito įstaigoms suteiktos skolinimo pozicijos;
- skolos vertybiniai popieriai;
- lėšos (indėliai) bankuose;
- kitas finansinis turtas (gautinos prekybos sumos, už nuomą gautinos sumos ir kt.).

Kredito unijų narių paskolų pozicijos yra skirstomos į 4 skolininkų segmentus:

- Fiziinių nekomercinių asmenų skolinimo pozicijos;
- Fiziinių komercinių asmenų skolinimo pozicijos;
- Juridinių asmenų, išskyrus skolinimo pozicijas skirtas žemės ūkui vystymui, skolinimo pozicijos. Juridinių asmenų skolinimo pozicijos, skirtos žemės ūkui vystymui, priskiriamos žemės ūkui skolinimo pozicijoms;
- Žemės ūkui skolinimo pozicijos.

Skolos vertybiniai popieriai yra skirstomi į du pogrupius:

- Skolos vertybiniai popieriai išleisti emitentų, turinčių ECAI suteiktą investicinį reitingą;
- Skolos vertybiniai popieriai, išleisti kitų emitentų, turinčių ECAI suteiktą spekuliacinį reitingą.

Skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas ECAI investicinis reitingas dėl žemos rizikos, yra laikomi visiškai užtikrintomis finansinėmis priemonėmis ir joms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai yra laikomos labai žemos rizikos finansinėmis priemonėmis, atsižvelgiant į trumpą terminą ir bankų, kuriuose yra laikomos, reitingus. Šioms finansinėms priemonėms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Grupės tikėtinų kredito nuostolių nustatymo metodikos sudarymui buvo naudojami visos Grupės 2009 - 2018 m. kreditų duomenys.

Atsižvelgiant į finansinės priemonės kredito rizikos padidėjimą nuo pirminio pripažinimo, finansinės priemonės skirstomos į 3 rizikos lygius: 1 lygis, 2 lygis ir 3 lygis.

Skolos vertybinių popierių, lėšų bankų sąskaitose ir indėlių priskyrimas rizikos lygiams:

- 1 rizikos lygiui priskiriama:
 - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas investicinis reitingas;
 - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas neinvesticinis reitingas, tačiau emitentas yra ES šalies vyriausybė;
 - Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- 2 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip BB+, bet aukštesnis kaip CCC+;
- 3 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip CCC+.

Laikoma, kad suteiktų skolinimo pozicijų kredito rizika reikšmingai padidėjo nuo pirminio pripažinimo, jeigu skolinimo pozicijai fiksuojamas kredito rizikos indikatorius. Tokiu atveju skolininkas perkeliamas iš 1 į 2 rizikos lygį. Laikoma, kad skolininkas neįvykdė savo kreditinių įsipareigojimų, jeigu fiksuojamas nuostolio įvykis, skolininkas tuomet perkeliamas iš 1/ 2 į 3 rizikos lygį.

Kredito rizikos padidėjimo indikatorius – kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinės priemonės įsipareigojimų neįvykdymo rizika reikšmingai padidėjo nuo jos pirminio pripažinimo ir ji priskiriama 2 rizikos lygiui. Pagrindiniais kredito rizikos padidėjimo indikatoriais yra laikoma:

- kredito vėlavimai - periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas, kuris viršija 30 d.;
- skolininko būklės pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas dėl skolininko būklės pablogėjimo, kuris atliekamas ne daugiau kaip du kartus ir nėra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos, pagal kuriuos nėra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- skolininkai, kurie priskirti aukštesnei rizikai COVID-19 kontekste;
- moratoriumus atitinkantys pertvarkymai;
- kiti įvykiai:
 - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį, tačiau suma nėra reikšminga;
 - pažeidžiamos investicinio projekto ir/ arba verslo plano vykdymo sąlygos, tačiau dėl to kylanti rizika skolininko piniginiam srautui nėra reikšminga;
 - kitas įvykis, pagal kurį skolininkas turėtų būti priskirtas aukštesnei rizikai.

Nuostolio įvykis - kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinei priemonei pripažintas tikėtinas įsipareigojimų neįvykdymas ir ji priskiriama neveiksnioms finansinėms priemonėms – 3 rizikos lygiui. Pagrindiniais nuostolio įvykiais yra laikoma:

- kredito vėlavimai - periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas, kurie viršija 90 d.;
- reikšmingas skolininko būklės pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas dėl skolininko būklės, kuris atliekamas daugiau nei antrą kartą ar yra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos, pagal kurias yra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- kiti įvykiai:
 - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį ir suma yra reikšminga;
 - pažeidžiamos investicinio projekto ir/ arba verslo plano vykdymo sąlygos ir dėl to kylanti rizika skolininko piniginiam srautui yra reikšminga;
 - paaiškėja dokumentų klastojimo arba kitos neteisėtos veiklos faktai ir pan.;
 - pradėtas skolininko bankroto procesas (inicijuotas kredito unijos arba kitų kreditorių);
 - pradėtas skolininko restruktūrizavimo procesas;
 - užtikrinimo priemonės objekto vertė tampa mažesnė už kredito apskaitinę vertę, jei vertinamas kreditas, kurio grąžinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
 - teisminiai procesai (pvz. kreditas arba kitas turtas pripažįstamas atitinkamame balansinėse ataskaitose turto straipsnyje įvykdžius garantinį ar laidavimo įsipareigojimą trečiajam asmeniui, išskyrus atvejus, jei šis įvykdymas buvo iš anksto numatytas Kredito unijos sandoryje su skolininku);

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- su skolininku susiję asmenys nevykdo finansinių įsipareigojimų;
- skolininko mirtis, kai nėra paveldėtojų arba paveldėtojai nėra pajėgūs įvykdyti kreditinių įsipareigojimų;
- kredito sutarties nutraukimo faktas;
- nupirkti/ parduoti sandoriai su padidėjusia kredito rizika;
- kiti nuostolio įvykiai, pagal kuriuos skolininkas turėtų būti pripažintas kaip tikėtina neįvykdysiantis įsipareigojimų.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, skolininkas taip pat perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, jeigu nėra jokios pagrįstos priežasties nustatyti kitaip.

Skolininko perkėlimas į žemesnės rizikos lygį per 1 kokybės žingsnį (t. y. iš 2 į 1 arba iš 3 į 2) yra galimas, jeigu nebėra pagrindo abejoti, kad skolininkas įvykdys visus kreditinius įsipareigojimus, t. y. nustatytu stebėsenos laikotarpiu, kuris atsižvelgiant į nuostolio įvykį ar kredito rizikos padidėjimo indikatorių gali trukti nuo 3 iki 12 mėnesių. tenkinamos tam tikros skolininkui nustatytos sąlygos, kurių pagrindu galima numatyti, kad skolininkas vykdys savo įsipareigojimus.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į žemesnės rizikos lygį ir pats skolininkas tenkina visus perkėlimo į žemesnės rizikos lygį reikalavimus, skolininkas taip pat perkeliamas į žemesnės rizikos lygį. Vien dėl to, kad skolinimo pozicija buvo restruktūrizuota, jos kredito rizika automatiškai nelaikoma sumažėjusia. Jeigu kreditas pertvarkomas/ restruktūrizuojamas ir dėl to keičiasi pirminėje kredito sutartyje numatyti pinigų srautai, skolininko kreditingumo pervertinimas atliekamas pagal LCKU galiojančių tvarkų nuostatas.

Paskolų ir finansinio turto pasikeitimai per 2020 m. ir 2021 metus pateikiami lentelėje žemiau:

	1 rizikos lygis		2 rizikos lygis		3 rizikos lygis		Viso	
	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN
2020 m. sausio 1d.	272 029	(666)	36 543	(385)	50 128	(9 242)	358 700	(10 292)
Išduotos paskolos ir naujai pripažintas turtas	121 554	(172)	39 030	(641)	12 267	(1 039)	172 851	(1 852)
Gražintos paskolos ir finansinio turto pripažinimo nutraukimas	(76 568)	73	(14 403)	50	(16 762)	2 194	(107 733)	2 317
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 1 lygį	8 305	(12)	(8 305)	12	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 2 lygį	(48 587)	624	48 587	(624)	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 2 lygį	-	-	5 888	(1)	(5 888)	1	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 3 lygį	-	-	(5 792)	604	5 792	(604)	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 1 lygį	1 527	(4)	-	-	1 725	1 725	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 3 lygį	(3 561)	439	-	-	3 561	(439)	-	-
Sukauptos palūkanos	602	-	245	-	514	-	1 361	-
Tikėtinų kredito rizikos nuostolių sumažėjimas (padidėjimas)	-	(821)	-	(488)	-	8	-	(1 301)
Nurašymai	-	-	-	-	(1 725)	1 725	(1 725)	1 725
2020 m. gruodžio 31 d.	275 301	(539)	101 793	(1 473)	46 360	(7 392)	423 454	(9 404)
Išduotos paskolos ir naujai pripažintas turtas	134 466	(556)	42 302	(546)	2 795	(444)	179 563	(1 546)
Gražintos paskolos ir finansinio turto pripažinimo nutraukimas	(67 900)	293	(19 688)	465	(11 348)	1 727	(98 936)	2 485
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 1 lygį	9 050	(10)	(9 050)	10	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 2 lygį	(13 076)	156	13 076	(156)	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 2 lygį	-	-	5 431	(254)	(5 431)	254	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 3 lygį	-	-	(4 070)	484	4 070	(484)	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 1 lygį	1 707	(2)	-	-	(1 707)	2	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 3 lygį	(2 339)	307	-	-	2 339	(307)	-	-
Sukauptos palūkanos	745	-	303	-	405	-	1 453	-
Tikėtinų kredito rizikos nuostolių sumažėjimas (padidėjimas)	0	(347)	0	(560)	0	(2 902)	0	(3 809)
Nurašymai	-	-	-	-	(4 626)	3 233	(4 626)	3 233
2021 m. gruodžio 31 d.	337 954	(698)	130 097	(2 029)	32 857	(6 316)	500 908	(9 041)

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Tikėtini kredito nuostoliai finansiniam turtui buvo vertinami individualiai ir kolektyviai, kaip aprašyta apskaitos principų dalyje šiose finansinėse ataskaitose.

Lentelėje žemiau pateikiamas finansinio turto balansinių verčių ir vertės sumažėjimo sumų pasiskirstymas pagal rizikos lygius, individualų/ kolektyvų vertinimą bei segmentus 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d.:

Segmentai		2021 12 31						Iš viso
		Rizikos lygiai						
		1 lygis		2 lygis		3 lygis		
		Individua- lus verti- nimas	Kolekty- vus verti- nimas	Individua- lus verti- nimas	Kolekty- vus verti- nimas	Individua- lus verti- nimas	Kolekty- vus verti- nimas	
Fizinių asmenų pas- kolu segmentas	Balansinė vertė	2 298	288 831	1 205	46 432	4 209	17 762	360 737
	Vertės sumažėjimas	(19)	(371)	(16)	(605)	(367)	(3 469)	(4 847)
Juridinių asmenų paskolu segmentas	Balansinė vertė	12 514	34 258	41 001	41 396	4 818	6 068	140 056
	Vertės sumažėjimas	(193)	(102)	(747)	(671)	(1 185)	(1 295)	(4 192)
Kredito įstaigų pas- kolu segmentas	Balansinė vertė	1 183	-	-	-	-	-	1 183
	Vertės sumažėjimas	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Skolos vertybiniai popieriai	Balansinė vertė	80 679	-	2 978	-	-	-	83 657
	Vertės sumažėjimas	-	-	-	(9)	-	-	(9)
Kreditavimo įsiparei- gojimai	Kreditavimo įsipareigojimų vertė (nebalansinė)	1 197	15 868	2 084	3 275	-	26	22 450
	Vertės sumažėjimas	(0)	(22)	(26)	(26)	-	(5)	(79)

Segmentai		2020 12 31						Iš viso
		Rizikos lygiai						
		1 lygis		2 lygis		3 lygis		
		Individua- lus verti- nimas	Kolekty- vus verti- nimas	Individua- lus verti- nimas	Kolekty- vus verti- nimas	Individua- lus verti- nimas	Kolekty- vus verti- nimas	
Fizinių asmenų pas- kolu segmentas	Balansinė vertė	14 533	232 972	3 177	44 115	5 797	21 453	322 047
	Vertės sumažėjimas	(55)	(323)	(26)	(565)	(1 207)	(2 915)	(5 091)
Juridinių asmenų paskolu segmentas	Balansinė vertė	9 604	18 192	29 454	25 047	11 933	7 177	101 407
	Vertės sumažėjimas	(105)	(56)	(323)	(559)	(2 429)	(841)	(4 313)
Kredito įstaigų pas- kolu segmentas	Balansinė vertė	1 376	-	-	-	-	-	1 376
	Vertės sumažėjimas	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Skolos vertybiniai popieriai	Balansinė vertė	84 468	-	2 978	-	489	-	87 935
	Vertės sumažėjimas	-	-	(9)	-	(489)	-	(498)
Kreditavimo įsiparei- gojimai	Kreditavimo įsipareigojimų vertė (nebalansinė)	2 403	10 937	1 759	2 256	-	47	17 402
	Vertės sumažėjimas	(34)	(10)	(11)	(42)	-	(6)	(103)

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2021 ir 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės išduotos paskolos pagal vėlavimus pateikiamos žemiau:

	2021					Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinta dalis
	Fiziniai asmenys		Juridiniai asmenys		Iš viso:		
	vertė	proc.	vertė	proc.			
Nepradelstos	328 012	92%	122 175	90%	450 187	843 006	55 334
Pradelsta 1-30 dienų	22 434	6%	9 324	7%	31 758	73 243	3 833
Pradelsta 31-60 dienų	1 538	1%	1 013	1%	2 550	9 041	355
Pradelsta 61-90 dienų	807	0%	579	0%	1 386	3 200	293
Pradelsta daugiau nei 90 dienų	3 438	1%	2 566	2%	6 004	11 914	919
Iš viso:	356 230	100%	135 656	100%	491 886	940 404	60 733

	2020					Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinta dalis
	Fiziniai asmenys		Juridiniai asmenys		Iš viso:		
	vertė	proc.	vertė	proc.			
Nepradelstos	289 133	91%	82 685	85%	371 818	818 001	27 215
Pradelsta 1-30 dienų	20 784	7%	5 976	6%	26 760	60 095	1 713
Pradelsta 31-60 dienų	2 411	1%	462	0%	2 873	6 546	225
Pradelsta 61-90 dienų	822	0%	431	0%	1 253	3 135	157
Pradelsta daugiau nei 90 dienų	3 806	1%	7 540	8%	11 346	23 330	1 170
Iš viso:	316 956	100%	97 094	100%	414 050	911 107	30 480

Paskolos kredito unijų nariams – fiziniams ir juridiniams asmenims išduodamos tik pateikus užtikrinimo priemones, kurios atitinka LCKU Grupės patvirtintus reikalavimus.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų juridiniams asmenims pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos sektorius pateikiamas lentelėje žemiau:

	2021		2020	
	Vertė	Dalis, %	Vertė	Dalis, %
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	8 040	6%	7 516	8%
Apdirbamoji gamyba	8 068	6%	4 735	5%
Statyba	27 685	20%	18 529	19%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	8 914	7%	6 718	7%
Transportas ir saugojimas	6 417	5%	1 782	2%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	6 728	5%	3 165	3%
Nekilnojamo turto operacijos	39 089	29%	27 285	28%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1 711	1%	612	1%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	7 772	6%	9 325	10%
Kita veikla	21 212	16%	17 427	18%
Iš viso	135 636	100%	97 094	100%

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų fiziniams asmenims pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos sektorius pateikiamas lentelėje žemiau:

	2021		2020	
	Vertė	Dalis, %	Vertė	Dalis, %
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	83 192	23%	84 725	27%
Nekilnojamo turto finansavimas	246 363	69%	208 070	66%
Vartojimo kreditai	20 162	6%	19 990	6%
Kita veikla	6 513	2%	4 171	1%
Iš viso	356 230	100%	316 956	100%

Paskolų vertės sumažėjimas įvertinamas individualiai kiekvienai paskolai ir gautinoms sumoms, vertinamoms amortizuota savikaina ir susijusioms su kredito rizika. Laikoma, kad visų Grupės vienam skolininkui suteiktų paskolų ir/ arba jo atžvilgiu prisiimtų įsipareigojimų rizika yra vienoda.

Grupė registruoja nuostolio įvykius ir, šiems įvykiams įvykus, apskaičiuoja paskolų ir gautinų sumų vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika vertės sumažėjimo nuostolius bei teikia pasiūlymus kredito unijos valdybai dėl šių vertės sumažėjimo nuostolių patvirtinimo. Grupė vertina ir galimą ankstesnių laikotarpių nuostolių, sumažėjus sumų, vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika, vertei, sumažėjimą.

COVID-19 pandemija neturėjo reikšmingos įtakos LCKU Grupės kreditavimo apimtims. 2020 m. balandžio mėn. LCKU ir visa Lietuvos centrinei kredito unijai priklausančių kredito unijų grupė prisijungė prie Lietuvos bankų asociacijos paskelbtų moratoriumų, pagal kuriuos siūlomas pagrindinės kredito sumos įmokų atidėjimas fiziniams ir juridiniams asmenims. Daugiausia pertvarkymai buvo atlikti nekilnojamu turto, apgyvendinimo bei maitinimo ir administracijos bei aptarnavimo veiklomis užsiimantiems sektoriaus klientams. Dauguma klientų, kuriems buvo atlikti paskolų mokėjimo grafikų pertvarkymai, šiuo metu jau atlieka mokėjimus pagal įprastinius mokėjimo grafikus.

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista apskaitos principuose svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje.

Įsigijami vertybiniai popieriai vertinami pagal LCKU nustatytus Grupės vidinius limitus, atsižvelgiant į šalių ir ūkio subjektų reitingus pagal *Moody's* arba *S&P* agentūrų vertinimus (naudojamas naujesnis atitinkamos pozicijos reitingas). Vertybinių popierių pozicijos pagal reitingus, nustatytus minėtų išorinių vertinimo institucijų:

Reitingas		2021		
		Vertybinių popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	Vertybinių popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina	Vertybinių popieriai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolį)
Moody's agentūros	S&P agentūros			
Aaa-Aa3	AAA - AA-	-	-	-
A1-A3	A+ - A-	28 309	31 961	-
Baa1-Baa3	BBB+ - BBB-	9 649	7 408	-
Ba1-Ba3	BB+ - BB-	5 050	1 507	-
B1-B3	B+ - B-	-	-	-
Be reitingo		-	-	3 707
Iš viso		43 008	40 876	3 707

Reitingas		2020		
		Vertybinių popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	Vertybinių popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina	Vertybinių popieriai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolį)
Moody's agentūros	S&P agentūros			
Aaa-Aa3	AAA - AA-	41 362	32 630	-
A1-A3	A+ - A-	7 068	3 164	-
Baa1-Baa3	BBB+ - BBB-	2 978	-	-
Ba1-Ba3	BB+ - BB-	-	-	-
B1-B3	B+ - B-	-	-	-
Be reitingo		-	245	3 191
Iš viso		51 408	36 039	3 191

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupė visas lėšas laikė aukšto reitingo (AAA-BBB-) bankų arba tokių bankų padalinių Lietuvoje korespondentinėse sąskaitose.

Likvidumo rizika

Įprastinėmis verslo sąlygomis Grupė susiduria su galima piniginių srautų nesuderinamumo rizika. Grupės likvidumo rizikos valdymo tikslas – garantuoti, kad Grupė bus iki galo pajėgi vykdyti savo įsipareigojimus. Pagrindiniai likvidumo rizikos valdymo elementai apima valdybos informavimo sistemą, likvidumo valdymo kontrolę, finansavimo šaltinių diversifikavimą, numatomų įsipareigojimų planavimą, likvidumo atsargos formavimą, numatomų piniginių įplaukų/ išmokų, grynosios finansavimo spragos skaičiavimus. Grupės likvidumo valdymas skirstomas į einamojo, trumpalaikio, vidutinio ir strateginio likvidumo valdymą. Likvidumo rizika valdoma vykdant padengimo likvidžiuoju turtu (angl. *liquidity coverage ratio*, toliau – LCR) normatyvą bei vidinius likvidumo normatyvus, kas mėnesį sudarant piniginių srautų ataskaitas, atliekant likvidumo rizikos testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, vertinant likvidumo atsargą, atsvaros pajėgumą, grynąją finansavimo spragą ir t.t.

Kiekvieną dieną pabaigus operacinį LCKU/ kredito unijos darbą atsakingas darbuotojas privalo patikrinti likvidumo rodiklio vykdymą ir įvertinti pinigų srautų suderinamumą, išėjusius ir įėjusius pinigų srautus bei įvertina būsimus tikėtinus pinigų srautus. LCKU/ kredito unijai nustatyti vidiniai limitai, kuriuos pasiekus turi būti informuota LCKU/ kredito unijos vadovybė. Vadovybė pagal nustatytą sistemą priklausomai nuo likvidumo normatyvo dydžio ne rečiau kaip kartą per mėnesį analizuoja ir vertina informaciją dėl pinigų srautų suderinamumo ir likvidumo rodiklio vykdymo. Priimant sprendimus dėl paskolų išdavimo, kiekvieno stambaus indėlio priėmimą LCKU/ kredito unijos vadovybė įvertina kaip tai įtakos pinigų srautus ir likvidumo rodiklio vykdymą.

Dalis Grupės investicijų į vertybinius popierius laikoma kaip galimo pardavimo (vertybiniai popieriai, apskaitomi tikraja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis), todėl esant galimiems pinigų srautų ar likvidumo sutrikimams, gali būti nedelsiant realizuota. Jei sutriko LCKU/ kredito unijos likvidumas ar prognozuojamas likvidumo sutrikimas, LCKU/ kredito unija naudoja turimus likvidumo šaltinius, atsižvelgdama į jų panaudojimo kaštus, taip pat laikinai sustabdo paskolų išdavimą ir investicijas.

Grupės turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus 2021 m. gruodžio 31 d. pateikta žemiau:

2021	Pareikalavus	3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 mėtai	3-5 mėtai	5-10 metų	>10 metų	Be termino	Iš viso
Turtas										
Pinigai ir lėšos centriname banke	48 624	-	-	-	-	-	-	-	-	48 624
Vertybiniai popieriai	-	2 053	4 141	3 513	42 736	23 040	8 401	-	3 707	87 591
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	8 265	-	-	-	-	-	-	1 181	-	9 446
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	3 309	6 722	10 688	72 616	63 635	115 796	218 527	573	491 866
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	-	1	-	-	80	164	494	-	7 110	7 848
Investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	-	3 702	3 702
Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas	95	908	125	830	-	-	-	-	-	1 958
Iš viso turto	56 984	6 271	10 989	15 030	115 432	86 839	124 691	219 708	15 091	651 035
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	7 360	3 000	200	11 700	10 000	1 016	1 933	13 627	-	48 836
Indėliai	197 634	65 960	62 517	124 863	76 500	12 018	1 741	1 281	-	542 514
Subordinuotos paskolos	-	15	-	-	-	-	3 200	-	-	3 215
Kiti įsipareigojimai, atidėjiniai ir pelno mokesčiai	1 139	1 847	16	-	80	164	494	-	363	4 103
Kapitalas ir rezervai	-	-	500	-	2 600	2 600	2 678	-	43 989	52 367
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	206 134	70 822	63 233	136 564	89 180	15 798	10 046	14 908	44 352	651 035
Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	(149 150)	(64 551)	(52 244)	(121 533)	26 252	71 041	114 645	204 800	(29 261)	-
Nebalansiniai įsipareigojimai	-	22 450	-	-	-	-	-	-	346	22 886

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2020 m. LCKU grupės turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus pateikiama žemiau lentelėje:

2020	Pareika- lavus	3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 metai	3-5 metai	5-10 metų	>10 metų	Be ter- mino	Iš viso
Turtas										
Pinigai ir lėšos centriname banke	38 647	-	-	-	-	-	-	-	-	38 647
Vertybiniai popieriai	-	2 455	1 077	11 583	36 144	15 556	23 241	582	-	90 638
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	6 799	-	-	-	-	-	-	1 374	-	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	18 463	13 915	38 331	48 335	69 161	44 262	175 993	5 590	414 050
Ilgalaikis mat. ir nemat. tur- tas ir naudojimo teise valdo- mas turtas	-	-	-	-	437	134	102	-	7 654	8 327
Investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	-	3 921	3 921
Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas	95	473	92	468	70	25	4	-	748	1 975
Iš viso turto	45 541	21 391	15 084	50 382	84 986	84 876	67 609	177 949	17 913	565 731
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai										
Įsiskolinimai kredito įstai- goms ir kitoms finansų insti- tucijoms	5 320	1 005	202	11 008	-	1 056	2 000	11 395	-	31 986
Indėliai	185 353	60 280	45 883	105 987	71 666	11 421	2 014	1 310	-	483 914
Subordinuotos paskolos	-	12	-	-	-	-	2 110	-	-	2 122
Kiti įsipareigojimai, atidėjiniai ir pelno mokesčiai	985	612	171	18	437	134	103	-	359	2 819
Kapitalas ir rezervai	-	-	500	-	1 800	2 600	3 978	-	36 012	44 890
Iš viso įsipareigojimų, ka- pitalo ir rezervų	191 658	61 909	46 756	117 013	73 903	15 211	10 205	12 705	36 371	565 731
Skirtumas tarp turto ir įsi- pareigojimų, kapitalo ir re- zervų	(146 117)	(40 518)	(31 672)	(66 631)	11 083	69 665	57 404	165 244	(18 458)	-
Nebalansiniai įsipareigoji- mai	-	17 402	-	-	-	-	-	-	105	17 507

LCR rodiklis yra skirtas nustatyti trumpalaikį Grupės likvidumo rizikos atsparumą (minimali rodiklio reikšmė turi būti ne žemesnė nei 100 proc.). Šis rodiklis reikalauja, kad Grupė turėtų nerizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai likviduojamas rinkose, siekiant atlikti reikalingus mokėjimų srautus neskaitant įplaukų per trisdešimties dienų krizės laikotarpį be centrinio banko paramos. LCR rodiklis apskaičiuojamas kaip likvidumo atsargos ir grynojo pinigų srauto santykis. Likvidumo atsargos ir grynojo pinigų srautų vertės perskaiciuojamos pritaikius vertės koregavimo koeficientus, kurie apibrėžiami ES Reglamentų.

2021 12 31	Vertė	Vertės koregavimo koeficientas	Reikšmė po koregavimo koeficiento
Gryni pinigai	2 432	1	2 432
Laisvai disponuojamos lėšos LB	43 871	1	43 871
Valstybių vertybiniai popieriai	51 533	1	51 533
Įmonių obligacijos	258	0,5	129
Nepanaudota kredito linija	10 325	1	10 325
Viso likvidumo atsarga	108 419		108 290
Stabilūs mažmeniniai indėliai	520 346	0,05	26 017
Kiti mažmeniniai indėliai	17 163	0,1	1 716
Drausti nemažmeniniai indėliai	614	0,2	123
Nedrausti nemažmeniniai indėliai	11 559	0,4	4 624
Finansų institucijų indėliai	122	1	122
Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms	45	0,1	5
Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams	8 234	0,05	412
Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms	14 171	0,1	1 417
Kiti įsipareigojimai	1 457	-	-
Viso išeinantis pinigų srautas	573 712		34 435
Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų	4 138	0,5	2 069
Gaunamos sumos iš finansinių klientų	1 849	0,5	925
Viso gaunamas pinigų srautas	3 499	1	3 499
Grynasis pinigų srautas	9 486		6 493
Padengimo likvidžiuoju turto rodiklis			387,56%

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2020 12 31	Vertė	Vertės koregavimo koeficientas	Reikšmė po koregavimo koeficiento
Gryni pinigai	2 268	1	2 268
Laisvai disponuojamos lėšos LB	32 900	1	32 900
Valstybių vertybiniai popieriai	74 115	1	74 115
Įmonių obligacijos	221	0,5	111
Viso likvidumo atsarga	1 171	1	1 171
Stabilūs mažmeniniai indėliai	110 675		110 565
Kiti mažmeniniai indėliai	465 916	0,05	23 296
Drausti nemažmeniniai indėliai	16 356	0,1	1 636
Nedrausti nemažmeniniai indėliai	217	0,2	43
Finansų institucijų indėliai	6 627	0,4	2 651
Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms	118	1	118
Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams	41	0,1	4
Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms	7 274	0,05	364
Kiti įsipareigojimai	12 223	0,1	1 222
Viso išeinantis pinigų srautas	727	-	-
Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų	509 499		29 334
Gaunamos sumos iš finansinių klientų	5 958	0,5	2 979
Nepanaudota kredito linija	3 400	1	3 400
Viso gaunamas pinigų srautas	9 358		6 379
Grynasis pinigų srautas	500 141		22 955
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis			481,66%

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės finansinių įsipareigojimų analizė finansinių ataskaitų dienai, pagal likusį iki sutarties galiojimo pabaigos laiką pateikta žemiau. Atskleistos sumos yra sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai:

	Pareikalavus	1-3 mėn	3-6 mėn	6-12 mėn	1-3 metai	3-5 metai	5-10 metų	>10 metų	Be termino	Iš viso
2021 12 31										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų įstaigoms	7 360	3 047	205	11 915	10 391	1 020	1 938	13 627	-	49 504
Indėliai	197 303	65 069	61 920	129 637	81 794	14 201	2 105	1 608	-	553 637
Subordinuotos paskolos	-	23	27	70	405	278	3 501	-	-	4 303
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	1 207	-	7	80	164	494	-	-	1 952
Iš viso finansinių įsipareigojimų	204 663	69 345	62 152	141 629	92 671	15 663	8 038	15 233	-	609 394
	Pa-	1-3	3-6	6-12	1-3 me-	3-5	5-10	>10	Be	Iš viso
2020 12 31	reika-	mėn.	mėn.	mėn.	ta-	metai	metų	metų	ter-	
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų įstaigoms	5 320	1 007	205	11 122	4	1 060	2 007	11 384	-	32 109
Indėliai	185 352	60 477	46 306	108 246	75 601	13 274	2 419	1 634	-	493 309
Subordinuotos paskolos	-	12	25	47	187	187	2 346	-	-	2 804
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	126	-	4	437	134	103	-	-	804
Iš viso finansinių įsipareigojimų	190 672	61 622	46 536	119 419	76 229	14 655	6 875	13 018	-	529 026

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Rinkos rizika

Rinkos rizikos įvertinimas

Grupė prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip rizika patirti nuostolių dėl nepalankių rinkos parametrų, tokių kaip palūkanų normos (palūkanų normos rizika), užsienio valiutos kursų (užsienio valiutos rizika), skolos ir nuosavybės vertybinių popierių kainų svyravimų. Grupė valdo rinkos riziką, kuri įvertina finansinių priemonių būsimųjų pinigų srautų tikrosios vertės galimus svyravimus kintant rinkos kainoms.

Galimi rinkos rizikos pokyčiai nustatomi įvertinant kiekvienos jos sudedamosios dalies – t. y. vertybinių popierių kainų, palūkanų normų ir užsienio valiutos kurso rizikos poveikius.

Rinkos rizikos valdymui ir vertinimui naudojamos LCKU valdybos patvirtintos rizikų valdymo politikos/ tvarkos, kuriose numatyti rizikos vertinimo rodikliai, limitai, apie kurių vykdymą reguliariai informuojama LCKU valdyba ir stebėtojų taryba.

Palūkanų normos rizika valdoma turto ir įsipareigojimų, kurių palūkanų normos jautrios rinkos palūkanų normos pokyčiams, skirtumo metodu ir nustatant palūkanų normos riziką ribojančius limitus. LCKU/ kredito unijos vertina palūkanų normų svyravimo poveikį grynosioms palūkanų pajamoms.

Grupės investicijų į skolos vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant skolos vertybinių popierių dalį balansiniame turte, vertybinių popierių, apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir vertybinių popierių, apskaitomų amortizuota savikaina, struktūrą ir modifikuotą finansinę trukmę, skolos vertybinių popierių terminą iki išpirkimo, nustatant limitus galimiems nuostoliams dėl nepalankaus palūkanų normų pokyčių, nustatant LCKU investicijų apribojimus pagal kredito reitingų grupes ir skolos vertybinių popierių emitentų šalių grupes bei apribojimus į vieno emitento skolos vertybinius popierius. Galimų skolos vertybinių popierių nuostolių rizikos dėl rinkos kainų kitimo (tam tikru laikotarpiu su tam tikru pasikliautinumo lygmeniu) įvertinimui naudojamas rizikos vertės modelis VaR.

Grupės investicijų į nuosavybės vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant nuosavybės vertybinių popierių dalį balansiniame turte, apribojant emitentus geografiškai ir pagal ekonominės veiklos sektorius ir nustatant maksimalų leistiną emitento finansinio svėro dydį.

Kredito unijų investicijų į skolos vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant balansinio turto dalį, modifikuotą finansinę trukmę, nustatant apribojimus pagal emitento reitingus, atliekant scenarijų analizę ir nustatant maksimalų potencialų nuostolį dėl nepalankaus palūkanų normų pasikeitimo.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Valiutų kursų rizika

Valiutos kurso rizika vertinama kaip tam tikros valiutos atviroji turto ir įsipareigojimų pozicija. 2021 m. ir 2020 m. Grupės narės buvo priėmusios indėlių JAV doleriais, laikė lėšas JAV doleriais bankuose bei turėjo grynųjų pinigų likučius kasose įvairiomis valiutomis. Reikšmingos valiutų pozicijos, kuriomis vertinami Grupės turto bei įsipareigojimų struktūra: JAV doleriai, Didžiosios Britanijos svarų sterlingai, Švedijos ir Norvegijos kronos.

Žemiau pateikiama lentelė, kurioje nurodomos Grupės pozicijos užsienio valiutomis, perskaičiuotomis į eurus pagal 2021 m. gruodžio 31 d. oficialiai galiojusius atitinkamų valiutų kursus.

Turtas	2021 12 31		2020 12 31	
	EUR	kitos valiutos, perskaičiuotos EUR	EUR	kitos valiutos, perskaičiuotos EUR
Pinigai ir lėšos centriniame banke	48 582	42	38 614	33
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	9 183	263	7 902	271
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	491 866	-	414 050	-
Vertybinių popierių	87 591	-	90 638	-
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	7 849	-	8 327	-
Investicinis turtas	3 702	-	3 921	-
Kitas ir mokestinis turtas	1 958	-	1 975	-
Iš viso turto	650 730	305	565 427	304
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	48 836	-	31 986	-
Kitų asmenų indėliai	542 343	171	483 739	175
Subordinuotos paskolos	3 215	-	2 122	-
Kiti įsipareigojimai, finansinės skolos, atidėjiniai ir atidėtas pelno mokestio įsipareigojimas	4 103	-	2 819	-
Kapitalas ir rezervai	52 367	-	44 890	-
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	650 864	171	565 556	175
Grynoji atvira pozicija	(134)	134	(129)	129

Lentelėje žemiau apibendrinta 2021 ir 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės 1 proc. valiutos kursų rizikos pokyčių ataskaitų sudarymo dienai, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
	Poveikis grynosioms valiutos užsienio operacijų pajamoms	Poveikis grynosioms valiutos užsienio operacijų pajamoms
Valiutų kursų padidėjimas 1 proc. punktu	(2)	-
Valiutų kursų sumažėjimas 1 proc. punktu	2	-

Palūkanų normos kitimo rizika

Pinigų srautų palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje pinigų srautai iš finansinių priemonių gali svyruoti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Tikrosios finansinių priemonių vertės palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje finansinių priemonių tikroji vertė gali kisti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Grupėje palūkanų normos rizika valdoma, vadovybei kas ketvirtį peržiūrint palūkanų normų spragos ataskaitą ir palūkanų normų rizikai valdyti nustatytus limitus bei jų vykdymo rodiklius (minimalią suteiktų paskolų vidutinę svertinę palūkanų normą, maksimalią terminuotų indėlių vidutinę svertinę palūkanų normą, turto ir įsipareigojimų skirtumų pagal terminus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vykdomus limitus) ir reguliariai peržiūrint suteikiamų paskolų ir indėlių palūkanų normas, priimant sprendimus išduoti paskolas su fiksuotomis ar kintamomis palūkanų normomis, priimant sprendimus dėl LCKU/ kredito unijos turto ir įsipareigojimų struktūros. Palūkanų normų rizika valdoma LCKU ir Grupės paskolų ir indėlių sandoriams derinant kintamą ir fiksuotą palūkanų normas. Terminuotų indėlių ir paskolų apyvartinėms lėšoms palūkanų nustatymui LCKU ir Grupė naudoja UNIBOR indeksą, kuris nustatomas apskaičiuojant vidutinę LCKU sistemai priklausančių kredito unijų išteklių kainą.

Nustatant naujai išduodamų paskolų palūkanų normas atsižvelgiama ir į vidinį kredito unijos reitingą. Visų Grupės įsipareigojimų bei paskolų iš fondų palūkanų normos yra fiksuotos. Kredito unijos išduodamų paskolų fiksuota palūkanų norma gali būti taikoma ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui (išskyrus vartojimo paskolas).

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Pateikta lentelė apibendrina 2021 m. gruodžio 31 d. Grupės turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūrą:

2021	Fiksuotos palūka- nos	Kintamos palūka- nos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	46 173	2 451	48 624
Vertybiniai popieriai	87 591	-	-	87 591
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito insti- tucijų	-	1 181	8 265	9 446
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	50 952	440 913	-	491 865
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	-	-	7 849	7 849
Investicinis turtas	-	-	3 702	3 702
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	1 958	1 958
Iš viso turto	138 544	488 267	24 225	651 035
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms fi- nansų institucijoms	24 900	1 933	22 003	48 836
Kitų asmenų indėliai	345 211	-	197 303	542 514
Subordinuotos paskolos	201	3 014	-	3 215
Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai	-	-	4 103	4 103
Kapitalas ir rezervai	8 378	-	43 989	52 367
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	378 690	4 947	267 398	651 035
Balansinis skirtumas	(240 146)	483 319	(243 173)	-
2020	Fiksuotos palūka- nos	Kintamos palūka- nos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	36 331	2 316	38 647
Vertybiniai popieriai	90 638	-	-	90 638
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito insti- tucijų	-	1 374	6 799	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	57 651	356 399	-	414 050
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	-	-	8 327	8 327
Investicinis turtas	-	-	3 921	3 921
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	1 975	1 975
Iš viso turto	148 289	394 104	23 338	565 731
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms fi- nansų institucijoms	6 216	2 000	23 770	31 986
Kitų asmenų indėliai	298 565	-	185 349	483 914
Subordinuotos paskolos	110	2 012	-	2 122
Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai	-	-	2 819	2 819
Kapitalas ir rezervai	8 878	-	36 012	44 890
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	313 769	4 012	247 950	565 731
Balansinis skirtumas	(165 480)	390 092	(224 612)	-

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina palūkanų normos riziką 2021 m. gruodžio 31 d. Lentelėje pateiktas Grupės turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

2021	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 mė-tai	>3 metų	Be palūkanų ir neigiamos	Iš viso
Turtas								
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	-	-	-	-	-	48 624	48 624
Vertybiniai popieriai	115	1 425	4 066	3 511	42 658	31 357	4 459	87 591
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	-	-	-	-	-	1 181	8 265	9 446
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	55 819	116 491	160 172	120 386	19 864	19 134	-	491 866
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas	-	-	-	-	739	-	7 110	7 849
Investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	3 702	3 702
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	-	-	-	-	1 958	1 958
Iš viso turto	55 934	117 916	164 238	123 897	63 261	51 672	74 118	651 035
Įsipareigojimai ir rezervai								
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	-	3 000	200	13 633	10 000	-	22 003	48 836
Kitų asmenų indėliai	23 724	41 024	62 058	124 794	86 536	15 143	189 236	542 514
Subordinuotos paskolos	-	-	3 015	-	-	200	-	3 215
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	739	-	3 364	4 103
Kapitalas ir rezervai	-	-	500	-	2 600	5 278	43 989	52 367
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	23 724	44 024	65 773	138 427	99 875	20 621	258 592	651 035
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	32 211	73 892	98 465	(14 530)	(36 614)	31 051	(184 474)	-

Žemiau lentelėje pateikiama 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

2020	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 mė-tai	>3 metų	Be palūkanų ir neigiamos	Iš viso
Turtas								
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	-	-	-	-	-	38 647	38 647
Vertybiniai popieriai	2 454	-	968	11 449	34 614	37 215	3 938	90 638
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	-	-	-	-	-	1 374	6 799	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	51 555	91 453	114 102	110 863	18 499	27 578	-	414 050
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas	-	-	-	-	673	-	7 654	8 327
Investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	3 921	3 921
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	-	-	-	-	1 975	1 975
Iš viso turto	54 009	91 453	115 070	122 312	53 786	66 167	62 934	565 731
Įsipareigojimai ir rezervai								
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	-	1 000	200	10 000	-	-	20 786	31 986
Kitų asmenų indėliai	21 950	37 844	45 589	102 472	71 269	14 644	190 146	483 914
Subordinuotos paskolos	-	-	2 012	-	-	110	-	2 122
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	637	-	2 182	2 819
Kapitalas ir rezervai	-	-	500	-	1 800	6 578	35 832	44 890
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	21 950	38 844	48 301	112 472	73 706	21 332	248 946	565 731
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	32 059	52 609	66 769	9 840	(19 920)	44 835	(186 012)	-

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Grupėje atliekami testavimai nepalankiausiomis sąlygomis kredito, likvidumo, rinkos, koncentracijos ir operacinei rizikoms. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – įvertinti, ar Grupės kapitalo pakanka neįprastiems nuostoliams, kurie gali būti patirti, jei pasitvirtintų testavimo prielaidos, ir parengti Grupės veiklos nenumatytais atvejais planą. Siekiant įvertinti nuostolius, kurie gali būti patirti dėl aukščiau nurodytų rizikų pasireiškimo, naudojami standartinis, galimas ir blogiausias scenarijai. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai LCKU valdybai pateikiami pagal poreikį, bet nerečiau kaip 1 kartą per metus.

Lentelėje žemiau apibendrinta 1 proc. palūkanų normos rizikos pokyčių poveikis grynosioms palūkanų pajamoms, jei visiems palūkanų normos svyravimams jautriems balanso turto ir įsipareigojimų straipsniams (iki 1-erių metų) būtų taikoma 1 proc. didesnė / mažesnė palūkanų norma):

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
	Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms	Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms
Palūkanų normų padidėjimas 1 proc. punktu	1 905	1 618
Palūkanų normų sumažėjimas 1 proc. punktu	(1 905)	(1 618)

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

5 PASTABA. KAPITALO PAKANKAMUMAS

Išskiriami šie pagrindiniai Grupės kapitalo valdymo tikslai:

- Užtikrinti riziką ribojančių normatyvų valdymą ir vykdymą;
- Užtikrinti Grupės galimybę tęsti savo veiklą – tai veiklos stabilumo garantas;
- Auganti Grupės kapitalo bazė sudaro galimybę didinti Grupės turtą, išduodamų paskolų vienam skolininkui limitą.

Taikomi 3 kapitalo pakankamumo rodikliai – I lygio, I ir I papildomo lygio bei bendras kapitalo pakankamumo normatyvas. Rodikliai skaičiuojami pagal CRDIV direktyvos ir CRR tiesioginio taikymo reglamento reikalavimus. Apskaičiuojant kapitalo pakankamumą įvertinamos kredito, rinkos, operacinės, valiutos kursų rizikos. Kapitalo poreikiu kredito rizikai vertinti Grupė naudoja standartizuotą kredito rizikos vertinimo metodą, operacinei rizikai vertinti – bazinio indikatorius metodus. Priežiūros institucijai informacija apie kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymą ir kapitalo panaudojimą teikiama kas ketvirtį. Grupėje įdiegtas ICAAP. Tai papildomi (II pakopos) reikalavimai, papildantys bendruosius (I pakopos) kapitalo pakankamumo apskaičiavimo reikalavimus. Remiantis I-CAAP Grupėje atliekama išsami analizė identifikuojant rizikas, įvertinamas jų valdymas ir skaičiuojamas su tuo susijusio vidaus kapitalo poreikis.

Grupės kapitalas 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. buvo sudarytas iš I ir II lygio kapitalo. I lygio kapitalą įskaitoma pajinis, atsargos ir kiti papildomi kapitalai bei rezervai, finansinio turto perkainavimo rezervo dalis ir praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (nuostolis), kitos bendrosios pajamos. Iš I lygio kapitalo atskaitoma: nematerialusis turtas, praėjusių laikotarpių nuostolis, atidėto pelno mokesčio turtas. II lygio kapitalą sudaro gautos subordinuotos paskolos, atitinkančios reikalavimus. Skaičiuojant kapitalo pakankamumo normatyvus II lygio kapitalas negali viršyti 1/3 I lygio kapitalo. Kapitalas yra atskleidžiamas jau įtraukiant einamųjų metų pelną.

Kapitalo pakankamumo rodiklis 2021 ir 2020 m. gruodžio mėn. 31 d. pateiktas žemiau:

	2021	2020
I lygio kapitalas		
Pajinis kapitalas	45 472	42 277
Atsargos ir rezervinis kapitalas	8 288	5 914
Finansinio turto perkainavimo rezervo dalis	91	284
Nematerialusis turtas	(520)	(482)
Neveiksnių paskolų nepakankamo padengimo efektas	(966)	-
Einamųjų metų rezultatas	4 730	2 496
Praėjusių laikotarpių nepaskirstytas rezultatas	(7 170)	(7 387)
Atidėto pelno mokesčio turtas	(908)	(748)
Viso I lygio kapitalas	49 016	42 355
II lygio kapitalas	3 200	2 110
Iš viso kapitalo bazė	52 216	44 465
Kapitalo reikalingo kredito rizikai, gautinų sumų sumažėjimo rizikai poreikis	276 914	241 063
Kapitalo reikalingo operacinei rizikai padengti poreikis	38 829	31 239
Viso kapitalo poreikis	315 743	272 302
I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	15.52%	15,55%
I ir I papildomo lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	15.52%	15,55%
Bendras kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	16.54%	16,33%

2015 m. birželio 30 d. Lietuvoje įsigaliojęs kapitalo apsaugos rezervas (2,5 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo reikalavimą padidino nuo 4,5 proc. iki 7 proc., bendro kapitalo reikalavimą – nuo 8 proc. iki 10,5 proc. Lietuvos bankas kartu su Europos Centrinio banku (ECB) atsižvelgdami į galimus neigiamus COVID-19 pandemijos padarinius finansų rinkai, paskelbė priemonių planą. Pagal šį planą nuo 2020 m. balandžio 1 d. anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimas buvo sumažintas iki 0 proc. ir 2021 bei 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo taikomas.

Pagal Lietuvos banko atlikto LCKU priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso rezultatus, 2020 m. gruodžio mėn. Grupei buvo nustatytas 1,3 proc. papildomas (Pillar II) kapitalo pakankamumo rodiklis. Atsižvelgiant į galiojusius visus jungtinio kapitalo rezervo reikalavimus, Grupė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. turėjo tenkinti tokius individualius minimalius nuosavų lėšų reikalavimus: 7,7 proc. bendro I lygio nuosavo

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

kapitalo pakankamumo normatyvą, 9,5 proc. I lygio kapitalo pakankamumo normatyvą ir 11,8 proc. bendro kapitalo pakankamumo normatyvą. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. taip pat galiojo rekomenduojamas 0,5 proc. papildomas antros pakopos gairių kapitalo reikalavimo normatyvas. Grupės kapitalo pakankamumo rodiklis atitiko reikalavimus 2021 ir 2020 metais.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

6 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2021	2020
Palūkanų ir kitos panašios pajamos:		
už paskolas kredito unijoms	-	3
už paskolas kitiems asmenims:	26 589	22 092
fiziniams asmenims	20 065	17 484
juridiniams asmenims	6 525	4 608
už tikrąją vertę vertinamus vertybinius popierius per kitas bendrąsias pajamas	238	247
už amortizuotą savikainą vertinamus vertybinius popierius	370	412
delspinigių pajamos	441	522
Iš viso palūkanų ir kitų panašių pajamų	27 639	23 276
Palūkanų ir kitos panašios išlaidos:		
už kredito unijų indėlius	55	17
už kitų asmenų indėlius:	4 768	3 777
fizinių asmenų	4 572	3 686
juridinių asmenų	196	91
neigiamų palūkanų išlaidos už centriniame banke laikomas lėšas	133	56
neigiamų palūkanų išlaidos už vertybinius popierius	40	10
už gautas subordinuotas paskolas	94	39
už kitas gautas paskolas ir lėšas	489	460
Finansinės nuomos palūkanų išlaidos	21	26
Iš viso palūkanų ir kitų panašių išlaidų	5 600	4 385
Grynosios palūkanų pajamos	22 039	18 891

7 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS (SĄNAUDOS)

	2021	2020
Paslaugų ir komisinių pajamos:		
už pervedimo operacijas	945	857
už operacijas mokėjimo kortelėmis	260	251
už komunalinių įmokų surinkimą	62	87
kitos paslaugų ir komisinių pajamos	109	59
Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų	1 376	1 254
Paslaugų ir komisinių išlaidos:		
už pervedimo operacijas	323	249
už operacijas mokėjimo kortelėmis	634	473
finansų maklerio įmonių komisiniai	121	90
kitos paslaugų ir komisinių išlaidos	13	23
Iš viso paslaugų ir komisinių išlaidų	1 091	835
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)	285	419

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

8 PASTABA KITOS PAJAMOS

	2021	2020
Pirktų portfelių pervertinimas	1 073	-
Už parduotą turtą	298	121
Paskolų portfelių pardavimas	215	-
Patalpų nuoma, panauda	126	93
Stojamieji mokesčiai	50	47
Kitos pajamos	680	321
	<hr/>	<hr/>
Iš viso kitų pajamų	2 442	582

Grupė teikia nefinansinės veiklos paslaugas, kurias daugiausia sudaro su informacinėmis sistemomis ir technologijomis susijusios paslaugos.

9 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS

	2021	2020
Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	145	209
Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)	81	5
Realizuoti nuostoliai iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	(1)	(4)
Realizuoti nuostoliai iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)	(5)	-
Nerealizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)	198	185
	<hr/>	<hr/>
Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais	418	395

10 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA

	2021	2020
Realizuotas pelnas iš operacijų užsienio valiuta	9	8
Realizuoti nuostoliai iš operacijų užsienio valiuta	(4)	(5)
Nerealizuotas pelnas iš operacijų užsienio valiuta	37	21
Nerealizuoti nuostoliai iš operacijų užsienio valiuta	(27)	(30)
	<hr/>	<hr/>
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta	15	(6)

11 PASTABA PASKOLŲ IR KITO TURTO VERTĖS (SUMAŽĖJIMAS) ATSTATYMAS

	2021	2020
Paskolų ir gautinų sumų vertės (sumažėjimas) atstatymas	319	(836)
Per metus nurašytos paskolos	(1 395)	(616)
Vertybinių popierių vertės (sumažėjimas) atstatymas	(13)	1
Kito finansinio turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	(5)	4
Kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	128	(79)
	<hr/>	<hr/>
Paskolų ir kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	(966)	(1 526)

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

12 PASTABA ATIDĖJINIŲ POKYTIS

	2021	2020
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams pokytis	24	29
Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis	(27)	2
Atidėjinių sąnaudos	(3)	31

13 PASTABA PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS

	2021	2020
Einamųjų metų pelno mokestis	568	363
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	(124)	21
Iš viso pelno mokesčio (pajamų) sąnaudų	444	384

Atidėtojo pelno mokesčio turto (įsipareigojimo) judėjimas

2020 m. sausio 1 d. likutis	754
Atidėtas mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	15
Pajamos (sąnaudos) pelne (nuostoliuose)	(21)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	748
Atidėtas mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	36
Pajamos (sąnaudos) pelne (nuostoliuose)	124
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	908

14 PASTABA KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS

	2021	2020
Patalpų išlaikymas ir ūkio išlaidos	668	461
Teisinės, audito paslaugos ir konsultacijų išlaidos	832	787
Transporto, pašto ir ryšių paslaugos	655	545
Įmokos indėlių ir invest. draudimui	553	460
Reklamos ir marketingo išlaidos	553	380
Tantjemos ir atlygis kredito unijų organams už dalyvavimą posėdžiuose	387	246
Kanceliarinės prekės	205	246
Įrangos priežiūra	212	147
Narystės mokesčiai	111	106
Draudimo išlaidos	113	118
Mokymų išlaidos	49	74
Reprezentacinės išlaidos	68	44
Labdara ir parama	48	27
Mokesčiai	83	52
Kitos išlaidos	825	418
Iš viso	5 362	4 111

Patalpų išlaikymo ir ūkio išlaidas daugiausiai sudaro išlaidos komunalinių paslaugų teikėjams.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

15 PASTABA PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIAME BANKE

Pinigus ir lėšas Centriniame banke sudaro likučiai Grupės narių kredito unijų kasose, kuriuose 2021 m. gruodžio 31 dieną Grupės narės lėšų laikė 2 451 tūkst. EUR (2020 m. - 2 316 tūkst. EUR) ir korespondentinė sąskaita centriniame banke, kurioje 2021 m. gruodžio 31 d. buvo laikoma 46 173 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 36 331 tūkst. EUR). Už korespondentinę sąskaitą EUR mokamos Europos centrinio banko nustatytos palūkanos -0,5 % (2020 m. gruodžio 31 d. buvo mokama -0.5 %). Esamos ir būsimos lėšos, esančios atsiskaitomojoje sąskaitoje, ir susijusios su UAB ŽŪPGF arba UAB INVEGA priemonėmis, yra įkeistos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF gautų lėšų gražinimui užtikrinti ir šios lėšos turės būti pervestos minėtoms įstaigoms, vykdant sutartinius įsipareigojimus (taip pat žr. 23 pastabą).

16 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KREDITO INSTITUCIJŲ

	2021	2020
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	8 265	6 799
Paskolos kredito unijoms	1 181	1 374
Iš viso	9 446	8 173

Apskaičiuotosios palūkanų normos už lėšas, kurios neviršija 1 000 tūkst. EUR, bankų korespondentinėse sąskaitose 2021 m. ir 2020 m. - 0 %. Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

17 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ ASMENŲ

	2021	2020
Paskolos fiziniams asmenims	356 230	316 956
Paskolos juridiniams asmenims	135 636	97 094
Iš viso	491 866	414 050

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

18 PASTABA VERTYBINIAI POPIERIAI

	2021	2020
Vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	43 008	51 408
Amortizuota savikaina vertinami vertybiniai popieriai	40 876	36 039
Vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolį)	3 707	3 191
Iš viso	87 591	90 638

Tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas vertinamus vertybinius popierius sudaro šių emitentų vertybiniai popieriai:

	2021	2020
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	23 594	40 743
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	4 182	2 128
Lietuvos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	1 012	-
ES šalių vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	3 284	2 727
Kroatijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	104	108
Latvijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	1 009	379
Rumunijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	2 171	2 240
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	7 165	1 517
Estijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	6 059	999
Latvijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	1 106	518
ES šalių įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	3 773	4 293
Estijos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	3 773	4 293
Iš viso	43 008	51 408

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Amortizuota savikaina vertinamus vertybinius popierius sudaro šių emitentų vertybiniai popieriai:

	2021	2020
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	28 824	31 712
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	3 104	1 847
Lietuvos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	1 002	-
ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai (skolos)	4 191	1 977
Bulgarijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	716	719
Islandijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	-	-
Ispanijos Karalystės vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	-	-
Latvijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	3 137	919
Lenkijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	-	-
Rumunijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	338	339
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	903	503
Latvijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	400	-
Estijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	503	503
ES šalių įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	2 851	-
Latvijos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	2 351	-
Estijos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	501	-
Iš viso	40 876	36 039

Vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolį), sudaro šių šalių vertybiniai popieriai:

	2021	2020
Lietuvos respublikos įmonių nuosavybės vertybiniai popieriai (kolektyviniai investavimo subjektai)	3 707	3 191
Iš viso	3 707	3 191

Vertybinių popierių apskaičiuotosios palūkanų normos svyruoja nuo -0,39 % iki 5,0 % (2020 m. – nuo -0,34 % iki 6,0 %) ir yra fiksuotos.

2021 m. gruodžio 31 d. Grupės įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 11 041 tūkst. EUR (iš jų 5 170 tūkst. EUR vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajams ir 5 871 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 10 mln. EUR.

2020 m. gruodžio 31 d. Grupės įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 7 386 tūkst. EUR (iš jų 1 851 tūkst. EUR vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir 5 535 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 171 tūkst. EUR.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

19 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS IR NAUDOJIMO TEISE VALDOMAS TURTAS

	Kitas turtas	Žemė	Pastatai	Naudojimo teise valdomas turtas			VISO
				Pastatai ir patalpos	Kompiuterinė įranga	Viso naudojimo teise valdomas turtas	
2020 m. sausio 1 d.							
Įsigijimo vertė	3 293	151	7 707	905	28	933	12 084
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 260)	-	(2 335)	(289)	(7)	(296)	(4 891)
Likutinė vertė	1 033	151	5 372	616	21	637	7 193
2020 ataskaitiniai metai							
Likutinė vertė	1 033	151	5 372	616	21	637	7 193
Įsigijimai / sutarčių papildymai	430	-	688	32	72	104	1 222
Vertės kapitalizavimas	1	-	-	-	-	-	1
Sutarčių sąlygų pasikeitimai	-	-	-	311	-	311	311
Perklasifikavimas iš (i) kitą turtą	-	-	160	-	-	-	160
Nurašymai/ pardavimai/ sutarčių nutraukimai	(220)	-	(17)	(20)	(14)	(34)	(271)
Nurašyto / parduoto turto nusidėvėjimas/ nutrauktų sutarčių nusidėvėjimas	210	-	14	5	5	10	234
Nusidėvėjimas	(363)	-	(287)	(317)	(38)	(355)	(1 005)
Likutinė vertė	1 091	151	5 930	627	46	673	7 845
2020 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	3 504	151	8 538	1 228	86	1 314	13 507
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 413)	-	(2 608)	(601)	(40)	(641)	(5 662)
Likutinė vertė	1 091	151	5 930	627	46	673	7 845
2021 ataskaitiniai metai							
Likutinė vertė	1 091	151	5 930	627	46	673	7 845
Įsigijimai / sutarčių papildymai	575	-	469	229	3	232	1 276
Vertės kapitalizavimas	2	-	-	-	-	-	2
Sutarčių sąlygų pasikeitimai	-	-	-	202	-	202	202
Perklasifikavimas iš (i) kitą investicinį turtą (įsigijimo vertė)	-	-	(800)	-	-	-	(800)
Perklasifikavimas iš (i) kitą turtą (sukauptas nusidėvėjimas)	-	-	158	-	-	-	158
Nurašymai/ pardavimai/ sutarčių nutraukimai	(281)	-	(175)	(4)	-	(4)	(460)
Nurašyto / parduoto turto/ nutrauktų sutarčių nusidėvėjimas	256	-	-	2	-	2	258
Nusidėvėjimas	(493)	-	(226)	(327)	(39)	(366)	(1 085)
Likutinė vertė	1 150	151	5 356	729	10	739	7 396
2021 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	3 800	151	8 018	1 654	89	1 744	13 712
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 650)	-	(2 728)	(926)	(79)	(1 005)	(6 384)
Likutinė vertė	1 150	151	5 289	729	10	739	7 329

Grupės ilgalaikio turto nusidėvėjimas per 2021 m. sudaro 1 163 tūkst. EUR (2020 m. sudaro 1 007 tūkst. EUR), iš jų naudojimo teise valdomo turto – 366 tūkst. EUR (2020 m. – 356 tūkst. EUR). Grupė nei 2021 m., nei 2020 m. neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau lentelėje nurodomas su naudojimo teise valdomu turtu susijęs finansinis įsipareigojimas, kuriam skaičiuojamos palūkanos, nurodytas finansinės padėties ataskaitoje:

2020 m. ataskaitiniai metai	
Papildymai	391
Palūkanų sąnaudos	26
Sumokėtos nuomos sąnaudos	(645)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	409
2021 m. ataskaitiniai metai	
Papildymai	432
Palūkanų sąnaudos	27
Sumokėtos nuomos sąnaudos	(394)
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	474

Su naudojimo teise valdomu turtu susijusių finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, struktūra pagal terminus pateikiama LCKU grupės turto ir įsipareigojimų struktūros pagal terminus lentelėje.

20 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAS

	Kitas nematerialus turtas	LCKU kuriamos kompiuterinės programos	Iš viso
2020 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo vertė	679	1 221	1 900
Sukaupta amortizacija	(579)	(838)	(1 417)
Likutinė vertė	100	383	483
2020 ataskaitiniai metai			
Likutinė vertė	100	383	483
Įsigijimai	95	120	215
Nurašymai	(45)	-	(45)
Nurašyto turto amortizacija	45	-	45
Amortizacija	(44)	(172)	(216)
Likutinė vertė	151	331	482
2020 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo vertė	729	1 341	2 070
Sukaupta amortizacija	(578)	(1 010)	(1 588)
Likutinė vertė	151	331	482
2021 ataskaitiniai metai			
Likutinė vertė	151	331	482
Įsigijimai	106	131	237
Nurašymai	-	-	-
Nurašyto turto amortizacija	-	-	-
Amortizacija	(62)	(137)	(199)
Likutinė vertė	195	325	520
2021 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo vertė	835	1 472	2 307
Sukaupta amortizacija	(640)	(1 147)	(1 787)
Likutinė vertė	195	325	520

LCKU kuriama kredito unijų kompiuterinė programa yra i-kubas. Per 2021 m. šios programos kūrimui patirti darbuotojų darbo užmokesčio kaštai, kurių suma 130 tūkst. EUR, priskirti LCKU nematerialiajam turtui (2020 m. – 120 tūkst. EUR). 2021 m. gruodžio 31 d. į eksploataciją įvestų kuriamų programų likutinė vertė – 211 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programų likutinė vertė – 162 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 74 tūkst. EUR ir 46 tūkst. EUR). Grupės ilgalaikio nematerialaus turto amortizacija 2021 m. sudaro 199 tūkst. EUR (2020 m. - 214 tūkst. EUR). Visos išlaidos įtraukiamos į veiklos sąnaudas.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA INVESTICINIS TURTAI

	Už skolas perimtas turtas		Kitas investici-	Viso
	Pastatai	Žemė	nis turtas Pastatai	
2020 m. sausio 1 d.				
Įsigijimo vertė	2 055	2 335	400	4 790
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	(144)	(168)	7	(305)
Sukauptas nusidėvėjimas	(10)	-	(79)	(89)
Likutinė vertė	1 901	2 167	328	4 396
2020 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	1 901	2 167	328	4 396
Įsigijimai/ perėmimai	390	9	-	399
Pardavimai	(409)	(239)	-	(648)
Parduoto turto nusidėvėjimas	3	-	-	3
Perklasifikavimas iš (i) kitą turtą	-	-	(160)	(160)
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	78	(123)	-	(45)
Nusidėvėjimas	(8)	-	(16)	(24)
Likutinė vertė	1 955	1 814	152	3 921
2020 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2 036	2 105	240	4 381
Sukauptas vertės sumažėjimas	(66)	(291)	7	(350)
Sukauptas nusidėvėjimas	(15)	-	(95)	(110)
Likutinė vertė	1 955	1 814	152	3 921
2021 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	1 955	1 814	152	3 921
Įsigijimai/perėmimai	1 067	7	310	1 384
Pardavimai	(1 756)	(514)	-	(2 271)
Parduoto turto nusidėvėjimas	-	-	-	-
Perklasifikavimas iš (i) ilgalaikio materialaus turto (Įsigijimo vertė)	-	-	800	800
Perklasifikavimas iš (i) ilgalaikį materialų turtą (sukauptas nusidėvėjimas)	-	-	(158)	(158)
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	45	36	-	82
Nusidėvėjimas	(8)	-	(48)	(56)
Likutinė vertė	1 303	1 343	1 056	3 700
2021 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	1 346	1 598	1 350	4 294
Sukauptas vertės sumažėjimas	(20)	(255)	7	(268)
Sukauptas nusidėvėjimas	(23)	-	(301)	(324)
Likutinė vertė	1 303	1 343	1 056	3 702

2021 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė turėjo 3 702 likutinės vertės ilgalaikio turto (2020 m. - 3 921 tūkst. EUR), kuris priskiriamas investiciniam turtui. 2 646 tūkst. EUR likutinės vertės turtas perimtas už skolas, 1 056 tūkst. EUR vertės šio turto yra išnuomota trečiosioms šalims ir šiam turtui priskaičiuota 48 tūkst. EUR sukaupto nusidėvėjimo (2020 m. atitinkamai - 3 769 tūkst. EUR likutinės vertės turtas perimtas už skolas, 152 tūkst. EUR vertės šio turto yra išnuomota trečiosioms šalims ir šiam turtui priskaičiuota 15 tūkst. EUR sukaupto nusidėvėjimo). Per 2021 m. atlikus perimto už skolas turto vertės vertinimus, buvo apskaitytas 82 tūkst. EUR vertės sumažėjimo atstatymas (per 2020 m. vertės sumažėjimas siekė 45 tūkst. EUR). Vertės sumažėjimo sąnaudos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo eilutėje.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

22 PASTABA KITAS TURTAS

	2021	2020
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	324	474
Kitas trumpalaikis turtas	95	95
Sukauptos pajamos	125	92
Kiti aktyvai	505	566
	<hr/>	<hr/>
Iš viso	1 049	1 227

23 PASTABA ĮSISKOLINIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS IR KITOMS FINANSŲ INSTITUCIJOMS

	2021	2020
Kitų finansų įstaigų ir kredito unijų ne LCKU grupės narių lėšos:		
terminuotieji indėliai	24 900	6 215
indėliai iki pareikalavimo	7 360	5 320
Paskolos gautos iš kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų	16 576	20 451
	<hr/>	<hr/>
Iš viso	48 836	31 986

Palūkanų normos už kitų finansų įstaigų ir kredito unijų terminuotuosius indėlius 2021 m. svyravo nuo 0,5 % iki 2 % (2020 m. svyravo nuo 0,58 % iki 1,9 %), už indėlius iki pareikalavimo 2021 m. ir 2020 m. – 0 %.

2016 m. spalio mėn. LCKU atstovaudama kredito unijų konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė Finansinės priemonės „Verslumo skatinimas 2014-2020, finansuojamos iš Europos socialinio fondo“ įgyvendinimo sutartį. Pagal šią sutartį 2021 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 13 627 EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 11 288 tūkst. EUR).

2020 ir 2021 metais LCKU atstovaudama kredito unijų konsorciumą dalyvavo finansinėse priemonėse, skirtose palengvinti sąlygas šalies žemės ūkio subjektams. Grupė, pagal Jungtinės veiklos (konsorciumo) sutartis, buvo gavusi paskolas pagal šias finansines priemones:

- UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo įgyvendinama finansinė priemonė „Paskolų, finansuojamų iš įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos finansines priemones gražintų lėšų, teikimas pirmine gamyba užsiimantiems ūkio subjektams“. Pagal šią priemonę 2021 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė buvo 1 933 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 2 000 tūkst. EUR).
- UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo įgyvendinama finansinė priemonė „Paskolos nukentėjusiems nuo nepalankių klimato reiškinių“. Pagal šią priemonę gautų paskolų balansinė vertė buvo 1 016 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 1 056 tūkst. EUR).

Paskolos gautos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 6 000 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. panaudotos paskolos nebuvo, o nepanaudota paskolos dalis sudarė 10 mln. EUR). Tai Lietuvos banko suteikta kredito linija už įkeistus skolos vertybinius popierius.

Likusią paskolų, gautų iš kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų, sumą sudaro gautos, bet dar negražintos lėšos pagal minėtus įsipareigojimus.

2021 m. gruodžio 31 d. 2 256 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. - 3 430 tūkst. EUR) vertės lėšos centrinio banko sąskaitoje yra susijusios su Grupės narių finansavimu pagal INVEGA ir ŽŪPGF priemones, ir šios lėšos turės būti pervestos minėtoms įstaigoms, vykdant sutartinius įsipareigojimus.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

24 PASTABA KITŲ ASMENŲ INDĖLIAI

	2021	2020
Juridinių asmenų indėliai iki pareikalavimo	21 298	22 331
Juridinių asmenų terminuotieji indėliai	9 390	6 303
Fizinių asmenų indėliai iki pareikalavimo	176 005	163 018
Fizinių asmenų terminuotieji indėliai	335 821	292 262
Iš viso	542 514	483 914

2021 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos už kitų asmenų terminuotuosius indėlius svyruoja nuo 0% iki 9,0% (2020 m. – nuo 0% iki 9,8 %), už indėlių iki pareikalavimo – 0% (2020 m. – 0%).

25 PASTABA ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	2021	2020
Viso sausio 1 d.	103	132
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams didėjimas	(24)	(29)
1 rizikos lygio paskolos	(21)	(19)
Fizinių asmenų	(1)	(16)
Juridinių asmenų	(20)	(3)
2 rizikos lygio paskolos	(1)	14
Fizinių asmenų	(4)	2
Juridinių asmenų	3	12
3 rizikos lygio paskolos	(2)	(24)
Fizinių asmenų	(5)	3
Juridinių asmenų	4	(27)
Viso gruodžio 31 d.	79	103
Atlygio darbuotojams atidėjiniai	2021	2020
Viso sausio 1 d.	256	200
Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis per kitas bendrąsias pajamas	-	58
Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis per pelną (nuostolius)	27	(2)
Viso gruodžio 31 d.	283	256
Atidėjiniai viso	363	359

26 PASTABA SUBORDINUOTOS PASKOLOS

2020 m. rugpjūčio mėn. LCKU gavo dvi subordinuotas paskolas iš tarptautinių fondų. Bendra patvirtinta subordinuotų paskolų vertė 3 000 tūkst. EUR. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU buvo išmokėta 2 000 tūkst. EUR vertės subordinuotų paskolų dalis. 1 000 tūkst. EUR vertės subordinuotų paskolų dalis buvo taip pat panaudota 2021 m. gruodžio mėn. Subordinuotų paskolų palūkanų normos svyruoja nuo 4 % iki 4,7%.

Taip pat 2020 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. vienos kredito unijos gautų subordinuotų paskolų vertė atitinkamai buvo lygi 200 tūkst. EUR.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

27 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	2021	2020
Finansiniai įsipareigojimai:	1 952	804
Surinkti mokėtini mokesčiai	22	22
Nuomos įsipareigojimai	474	409
Kiti įsipareigojimai	1 451	373
Nefinansiniai įsipareigojimai:	1 473	1 421
Sukauptas atostogų rezervas	1 139	987
Sukauptos sąnaudos	195	353
Gauti avansai	128	63
Mokėtinas PVM	11	18
Iš viso	3 425	2 225

Kiti įsipareigojimai metų pabaigoje sudarė 1 451 tūkst. eurų. Pagrindinės kitų įsipareigojimų augimo priežastys - kredito unijose išaugusios nepaskirstytos klientų lėšos.

28 PASTABA FINANSINĖS VEIKLOS ĮSIPAREIGOJIMŲ POKYČIAI

	Subordinuotos paskolos	Paskolos gautos naudojantis euro- sistemos pinigų politikos operaci- jomis	Įsipareigojimai UAB INVEGA	Įsipareigojimai UAB ŽŪPGF
2020 m. sausio 1 d.	-	-	10 822	-
Pinigų srautų straipsniai				
Gauta	2 110	150 000	3 733	3 188
Grąžinta	-	(144 000)	(3 938)	-
Ne pinigų srautų straipsniai:				
Sukauptos palūkanos	12	-	12	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	2 122	6 000	11 333	3 188
Pinigų srautų straipsniai:				
Gauta	1 090	1 000	6 270	-
Grąžinta	(12)	(7 000)	(3 976)	(239)
Ne pinigų srautų straipsniai:				
Sukauptos palūkanos	15	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d.	3 215	-	13 627	2 949

29 PASTABA KAPITALAS IR REZERVAI

Pagrindiniai ir papildomi pajai, atsargos ir rezervinis kapitalas

2021 m. gruodžio 31 d. Grupės pajinį kapitalą sudaro 46 428 tūkst. EUR (2020 m. - 43 582 tūkst. EUR). Jis sudarytas iš pagrindinių, papildomų ir grąžintinių pajų. Papildomi pajai klasifikuojami į papildomus paprastuosius (tvarius arba netvarius) ir papildomus privilegijuotuosius. Papildomi paprastieji tvarūs pajai – tai į perskaičiuotą kapitalą įskaičiuojami pajiniai narių įnašai, kurie gali būti grąžinami tik gavus kompetentingos institucijos leidimą. Papildomus paprastuosius tvarius pajus buvo galima įsigyti nuo 2017 m. sausio 1 d., t. y. įsigaliojus LR Kredito unijų įstatymo naujai redakcijai. Iki 2017 m. sausio 1 d. įsigyti papildomi paprastieji pajai buvo laikomi netvariais paprastaisiais papildomais pajais. Papildomi privilegijuotieji pajai gali būti siūlomi įsigyti kredito unijos nariams, jei kredito unija savo įstatuose pasitvirtinusi tokią pajų rūšį bei dividendo dydį. Privilegijuoti pajai priskiriami kredito unijos perskaičiuoto kapitalo 2 lygiui. Privilegijuotų pajų suma negali būti didesnė kaip 1/3 viso kredito unijos pajinio kapitalo. Privilegijuotieji pajai gali būti konvertuojami į paprastuosius pajus visuotinio narių susirinkimo sprendimu, jei tokia galimybė nustatyta unijos įstatuose ir jeigu ne mažiau kaip 2/3 visuotiniame narių susirinkime dalyvavusių unijos narių balsų dauguma šiam sprendimui, balsuodami atskirai, pritaria kiekvienos klasės pajų savininkai.

Visas Grupės pajinis kapitalas apmokėtas. Kiekvienas Grupės pajininkas, turintis pagrindinį pajų, turi vieną balsą, nepriklausomai nuo jo apmokėto papildomo pajaus dydžio.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2020 m. trys kredito unijos (Sedos, Naftininkų ir Skuodo bankelis) prisijungė prie Mažeikių kredito unijos. 2021 m. naujų susijungimų nebuvo.

2017 metais LCKU nare tapo ir pajus (pagrindinį bei papildomą) įsigijo Lietuvos valstybė. Lietuvos valstybės bendras pajinis įnašas sudarė 8 879 800 EUR, iš kurių: a) 1 000 EUR – pagrindinis pajus; b) 8 878 800 EUR – papildomų pajų. Šis pajinis įnašas neatsižvelgiant į jo traktavimą pagal TFAS, reiškia Lietuvos valstybės dalyvavimą LCKU kapitale bei suteikia Lietuvos valstybei 10 proc. balsavimo teisių.

2018 m. kovo 15 d. buvo pasirašyta sutartis tarp LCKU ir LR Finansų ministerijos atstovų dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo. Pagal ją LCKU įsipareigojo per 10 m. (paskutinis mokėjimas 2027 12 31) išpirkti šiuos pajus. Valstybės kapitalo pagalbai taip pat yra nustatyti procentais išreikšti aptarnavimo kaštai, kurie apskaitomi Palūkanų ir susijusiose sąnaudose Bendrųjų pajamų ataskaitoje. Per 2021 m. Grupei bendra priskaičiuota valstybės pagalbos aptarnavimo kaštų suma 431 tūkst. EUR (2020 m. – 444 tūkst. EUR). 2021 m. LCKU gražino Lietuvos valstybei priklausančius papildomus pajus už 500 tūkst. EUR (2020 m. gražinimų nebuvo).

Išperkant išstojusių narių pajus, išperkamų pajų vertė sumažinama atsižvelgiant į KU įstatymo 14 str. 2 dalies reikalavimus. Kredito unija, gražindama asmeniui jo pajinį įnašą už pagrindinį ir (ar) papildomus pajus, privalo jį proporcingai sumažinti, atsižvelgdama į tų metų, kuriais narystė kredito unijoje pasibaigė ar kuriais kredito unijoje buvo gautas prašymas gražinti pajinius įnašus už papildomus pajus, patvirtintoje metinėje balansinėje ataskaitoje įrašytą kredito unijos nuostolių ir privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo bendrą sumą, jei bendra suma yra nuostoliai. Neišmokėta suma apskaitoma kaip atsargos kapitalas. Atsargos kapitalo paskirtis – garantuoti kredito unijos finansinį stabilumą. Kredito unijos atsargos kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti.

Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas sudaromas iš kredito unijos pelno atskaitymų. Atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 90 procentų kredito unijos paskirstytinojo pelno, iki privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas sudarys ne mažiau 9/10 kredito unijos nuosavo kapitalo. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti. Panaudojus dalį privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo ir (arba) atsargos kapitalo kredito unijos veiklos nuostoliams padengti, iš paskirstytinojo pelno vėl atskaitoma į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą tiek, kad privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas taptų nustatyto dydžio.

Stabilizacijos fondas

Stabilizacijos fondas – LCKU valdomas Grupės narių mokumui užtikrinti skirtas fondas, kurį sudaro Grupės narių įmokėtos lėšos ir kitas turtas. Stabilizacijos fondas nėra juridinis asmuo, jį administruoja ir jo vardu veikia LCKU. Stabilizacijos fondas yra atskirtas nuo LCKU turto ir jo apskaita yra tvarkoma atskirai.

Jeigu centrinėje kredito unijoje yra 10 arba daugiau narių kredito unijų, stabilizacijos fonde ne vėliau kaip per 10 metų nuo licencijos centrinei kredito unijai išdavimo dienos turi būti sukaupta ir toliau išlaikoma suma, ne mažesnė kaip vienas procentas centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų turto sumos.

Lėšos iš fondo yra naudojamos šiomis formomis: teikiant subordinuotas paskolas ir kredito unijai skiriant lėšas negražintinai, jei jos įskaitomos į kredito unijos atsargos kapitalą.

Grupės narės privalo mokėti į stabilizacijos fondą periodines įmokas ir papildomas įmokas. Papildomos įmokos mokamos, jeigu stabilizacijos fondo lėšų nepakanka nustatytiems mokėjimams iš stabilizacijos fondo vykdyti. Grupės narių periodinės ir papildomos įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į kredito unijos turtą ir veiklos rizikingumą. Grupės narių veiklos rizikingumo nustatymo kriterijus nustato LCKU. Grupės narių periodinės ir papildomos įmokos į stabilizacijos fondą yra LCKU ir kredito unijos išlaidos. Periodinės įmokos nėra gražinamos. Jeigu iš papildomų įmokų surinktos lėšos iš stabilizacijos fondo yra paskolinamos ir vėliau į stabilizacijos fondą yra gražinamos, Grupės narėms papildomos įmokos proporcingai mokėtoms papildomoms įmokoms taip pat yra gražinamos.

Stabilizacijos fondo komisija nustato papildomos ir periodinės įmokos į stabilizacijos fondą dydį. Įmokos į stabilizacijos fondą yra skaičiuojamos nuo kredito unijos aktyvų ir kredito unijos rizikingumo (kredito unijos reitingo), kurios siekė nuo 0,16 iki 0,32 proc. nuo kredito unijos aktyvų. Kredito unijoms, gavusioms negražintinas išmokas iš fondo, įmokos padidinamos 100%.

Mokumo užtikrinimo priemonės kredito unijų stabilumui bei tęstinumui užtikrinti gali būti teikiamos vadovaujantis stabilizacijos fondo finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo taisyklių nuostatomis. Sprendimą dėl stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo ir jo formos priima Stabilizacijos fondo komisija.

2021 m. gruodžio 31 d. Stabilizacijos fondo grynieji aktyvai sudarė 5 273 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. - 3 920 tūkst. EUR).

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

30 PASTABA SUSIJUSIOS ŠALYS

Grupės susijusiais asmenimis yra laikomos kreditų unijų valdybų, stebėtojų tarybų nariai ir su jais artimai susiję asmenys, stabilizacijos fondo komisijos nariai bei LCKU vadovybė.

	2021	2020
Susijusiems asmenims priskaičiuota atlyginimų (įskaitant tenkančius mokesčius)	3 654	3 254
Kitos išmokos susijusiems asmenims (išmokos už dalyvavimą posėdžiuose, palūkanos ir kt.)	953	493
Išduotų paskolų likučiai	3 754	6 141
Priimtų indėlių likučiai	7 167	7 718
Kito turto likučiai, neįskaitant suteiktų paskolų	22	28
Kitų įsipareigojimų susijusiems asmenims, neįskaitant priimtų indėlių, likučiai	706	152

31 PASTABA ĮSTATYMŲ ATITIKIMAS

LCKU grupė Lietuvos banko reikalavimu privalo vykdyti kapitalo pakankamumo, padengimo likvidžiuoju turtu, maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui, didelių paskolų ir atviros užsienio valiutų pozicijos normatyvus. 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė atitiko visus šiuos privalomus reikalavimus. 2021 m. gruodžio 31 d. visos kredito unijos narės vykdė joms taikomus normatyvus (2020 m. - visos kredito unijos narės vykdė joms taikomus normatyvus).

Atkreipiamas dėmesys, kad 2021 m. gruodžio 31 d. 16 (2020 m. gruodžio 31 d. – 19) kredito unijų nuosavas kapitalas buvo mažesnis už pajinį kapitalą ir neatitiko LR Kredito unijų įstatymo reikalavimo. Unijų nuosavo kapitalo atstatymas priklauso nuo pelningos veiklos ateityje. Visos minėtos kredito unijos savo valdybų patvirtintuose priemonių plano projektuose nusimato per ateinančius metus uždirbti pelną ir taip atitaisyti šį įstatymo neatitikimą.

32 PASTABA NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTUMAI

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 3 po ataskaitinių mokestinių metų iš eilės einančius metus patikrinti apskaitos įrašus bei galimai apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. LCKU vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2021 m. gruodžio 31 d. paskirtų, bet dar neišmokėtų paskolų suma sudarė 22 450 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 17 402 tūkst. EUR). Suteiktų finansinių garantijų suma siekė 346 tūkst. EUR (2020 m. - 105 tūkst. EUR).

Taip pat 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU Grupė kaip finansų tarpininkas buvo išdavęs 37 mln. EUR vertės paskolų pagal UAB INVEGA ir ŽŪPGF platinamas priemones asmenims, nukentėjusiems nuo COVID-19 pandemijos padarinių (2020 m. gruodžio 31 d. - 32 mln. EUR paskolų), taip pat buvo susijusių grįžusių iš klientų 2 925 tūkst. EUR lėšų (2020 m. gruodžio 31 d. - nebuvo). Kadangi šios paskolos laikomos neturinčiomis kredito rizikos LCKU, jos ir susijusios lėšos nėra apskaitomos balanse.

Viena kredito unija tęsė teisminį ginčą su pajininkais dėl papildomų pajų teisėtumo ir gražinimo (suma 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. - 100 tūkst. EUR). Kita kredito unija turėjo teisminį ginčą su juridiniu asmeniu, kuris ginčijo vykdomųjų raštų vykdymą (ginčijamos vykdomuosiuose raštuose nurodytos sumos), ginči-jama suma – 346 tūkst. EUR.

Visų minėtų bylų baigtys nėra aiškios, tačiau vadovybė nesitiki patirti reikšmingų nuostolių. Dėl didelio bylų baigčių neapibrėžtumo, atidėjiniai 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo apskaityti.

33 PASTABA ĮVYKIAI PO FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS DATOS

2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacija pradėjo invaziją į Ukrainos Respubliką. Netrukus po šios invazijos ES bei kitos pasaulio valstybės bei institucijos pristatė platų ribojamųjų priemonių Rusijai paketą, kuris yra nuolat atnaujinamas ir plečiamas. Kaip atskleista 2-oje pastaboje, į šį nekoreguojantį poataskaitinį įvykį nebuvo atsižvelgta darant apskaitinius įvertinimus ir prielaidas 2021 m. gruodžio 31 d. Iki šių finansinių ataskaitų pasirašymo datos ribojamosios priemonės LCKU Grupės veiklai neturėjo reikšmingos įtakos, veiklos procesai nebuvo sustabdyti ir reikšmingų tiesioginių nuostolių, susijusių su įvestomis ribojamosiomis priemonėmis, iki finansinių ataskaitų datos nebuvo patirta.

Kitų įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, nebuvo.